

Wczoraj odbyło się kolejne posiedzenie Centralnej Komisji Wyborczej.

Komisja rozpatrzyła informacje o przebiegu czynności wyborczych w całym kraju, dotyczących m. in. stanu przy gotowaniu lokali wyborczych na dzień wyborów, dostarczenia obwodowym komisjom wyborczym kart do głosowania i druków wyborczych oraz innych czynności objętych nadzorem Centralnej Komisji Wyborczej.

Ponadto komisja wysłuchała informacji swoich członków o wynikach wizytacji w terenie oraz omówiła zakres i organizację swojej pracy bezpośrednio przed wyborami i w dniu wyborów. (PAP)

„Tydzień Młodego Wyborcy”

Wczoraj rozpoczął się w całym kraju — organizowany przez Federację Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej — „Tydzień Młodego Wyborcy”. Do 9 grudnia, tj. do dnia wyborów do rad narodowych, odbywać się będą we wszystkich środowiskach i regionach liczne imprezy sportowe i uroczystości przygotowywane przez działaczy organizacji młodzieżowych wspólnie z ogniwami FJM. Ich celem jest przede wszystkim uświadomienie kilku milionom młodych wyborców wagi zadań młodego pokolenia.

PAP

E. Berlinguer opuścił Warszawę

Wczoraj w godzinach popołudniowych opuścił Warszawę udając się do Berlina sekretarz generalny KC Włoskiej Partii Komunistycznej Enrico Berlinguer.

Na zakończenie wizyty ogłoszono wspólny komunikat o rozmowach między PZPR i WPK.

Na lotnisku gościa żegnali członkowie Biura Politycznego, sekretarze KC PZPR — Edward Babuch i Franciszek Szlachetnic oraz członek Sekretariatu kierownik Wydziału Zagranicznego KC PZPR Ryszard Frelek. (PAP)

Z Bliskiego Wschodu

Izrael sabotuje pokojową rezolucję Rady Bezpieczeństwa

Egipt będzie mógł określić swe stanowisko w kwestii konferencji pokojowej dopiero wtedy, gdy dowódca Dorażnych Sił Zbrojnych ONZ gen. Ensió Silasvuo zakończy obecne konsultacje, dotyczące impasu w sprawie ewakuacji oddziałów izraelskich na pozycje z 22 października i oddzielenia wojsk obu stron.

Oświadczenie tej treści złożył wczoraj rzecznik rządu egipskiego, Ahmed Anis. Konferencja pokojowa na temat Bliskiego Wschodu ma się rozpocząć według nieoficjalnych propozycji 18 grudnia w Genewie, ale koła egipskie podkreślają, że perspektywa rokowań pogorszyła się wskutek wykrętniej taktyki Tel Awiwu, który nie chce zastosować się do rezolucji Rady Bezpieczeństwa, wzywającej Izrael, do cofnięcia wojsk na linie pierwotnego zawieszenia broni.

Gen. Silasvuo prowadził w niedzielę rozmowy w Izraelu z ministrem obrony tego kraju gen. Mosze Dajanem, a po powrocie do Kairu konferował z egipskim ministrem wojny Ahmedem Ismailem. Przedmiotem tych konsultacji jest sprawa ewakuacji oddziałów izraelskich i możliwości wznowienia w związku z tym rozmów izraelsko-egipskich na szczeblu pełnomocników wojskowych. Egipt zawiesił te rozmowy po 10 spotkaniach na 101 kilometrów szosy Kair — Suez, gdy stało się jasne, że Tel-Awiw sabotuje rezolucję Rady Bezpieczeństwa w sprawie warunków zawieszenia broni i pod osłoną kontaktów na 101 kilometrze gra na zwłokę. (PAP)

PAP RADIO-INF WYKŁ. TELEFONEM
RADIO-INF WYKŁ. TELEFONEM
INF. K. TELEFONEM
TELEFONEM
RADIO-INF WYKŁ. TELEFONEM
RADIO-INF WYKŁ. TELEFONEM

Debata budżetowa w Sejmie

W dalszym ciągu sejmowej debaty budżetowej obradowały Komisje: Gospodarki Morskiej i Żeglugi, Spraw Wewnętrznych i Wymiaru Sprawiedliwości oraz Kultury i Sztuki.

Dyrektor WHO w Polsce

Do Warszawy przybył wczoraj dyrektor generalny Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dr H. Mahler. W czasie trzynastodniowego pobytu w Polsce zapozna się on z działalnością i organizacją polskiej służby zdrowia, systemem kształcenia kadr medycznych oraz badaniami nad wpływem zanieczyszczenia środowiska naturalnego na zdrowie człowieka.

Seminarium w Warszawie

W Domu Technika w Warszawie rozpoczęło się wczoraj międzynarodowe seminarium pn. „Przemysł Chemiczny i Środowisko”. Otwarcia seminarium, organizowanego

pod egidą Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ, dokonał dyrektor Wydziału Przemysłowego EKG W. Filipow.

Wizyta szwedzkiego ministra

Na zaproszenie ministra sprawiedliwości PRL przybył wczoraj do Polski minister sprawiedliwości Królestwa Szwecji L. Geijer z małżonką. Podczas kilkudniowego pobytu, będącego wizytą (niedawno gościła w Szwecji oficjalna delegacja Ministerstwa Sprawiedliwości PRL), minister Geijer zapozna się z organizacją i pracą sądów, zakładów karnych oraz działalnością Instytutu Ekspertyz Sądowych w Krakowie.

A. Willmann u K. Sorsa

Premier Finlandii, K. Sorsa, przyjął wczoraj ambasadora PRL w Finlandii, A. Willmanna i prze prowadził z nim rozmowę na temat dalszego rozwoju stosunków polsko-fińskich.

R. Galley w Moskwie

Minister sił zbrojnych Francji R. Galley przybył wczoraj do Moskwy z oficjalną wizytą, na zaproszenie ministra obrony ZSRR,

marszałka A. Gręczki. Minister Galley rewizytuje radzieckiego ministra obrony.

G. Sizow u Makariosa

Prezydent Cypru Makarios przyjął w Nikozji delegację radziecką, której przewodniczył ambasador do Rady Najwyższej ZSRR, G. Sizow. Prezydent Cypru wyraził zadowolenie z rozwoju stosunków cypryjsko-radzieckich.

Ministrowie arabscy w USA

Wysłannicy państw arabskich przedstawiciele Algieru A. S. Belaid i reprezentant Arabii Saudyjskiej Z. Jamani po zakończeniu rozmów w krajach Europy zachodniej opuścili wczoraj Genewę udając się do Stanów Zjednoczonych. W ciągu 10 dni będą oni kontynuowali tam rozmowy na temat dostaw ropy naftowej z krajów arabskich.

Nowa podróż Kissingera?

Rzecznik departamentu stanu USA oświadczył, że sekretarz stanu H. Kissinger uda się prawdopodobnie na Bliski Wschód pod wzięciu udziału w konferencji Rady Ministerialnej NATO w dniach 19-11 grudnia w Brukseli.

Delegacja Republiki Wietnamu Południowego przybyła do Polski

Na zaproszenie przewodniczącego Rady Państwa Henryka Jabłońskiego przybyła wczoraj do Polski z oficjalną wizytą przyjaźni delegacja Republiki Wietnamu Południowego. Na czele delegacji stoi przewodniczący Prezydium Komitetu Centralnego Narodowego Frontu Wyzwolenia Wietnamu Południowego, przewodniczący Rady Doradczej Tymczasowego Rządu Rewolucyjnego RWP — Nguyen Huu Tho.

Powitanie delegacji Republiki Wietnamu Południowego

odbyło się na warszawskim lotnisku Okęcie.

W skład delegacji RWP, która przybyła do Warszawy wchodzi: członek KC Narodowego Frontu Wyzwolenia Wietnamu Południowego, minister spraw zagranicznych — Nguyen Thi Binh, członek KC NFW, wiceminister spraw zagranicznych — Le Quang Chanh, ambasador RWP w Polsce — Tran Van Tu, członek Sekretariatu KC NFW dyktor gabinetu przewodniczącego — Ho Xuan Son.

W godzinach południowych Nguyen Huu Tho w towarzystwie członków delegacji RWP złożył wieniec na płycie grobu Nieznanego Żołnierza.

Po południu natomiast Nguyen Huu Tho złożył w Belwederze wizytę przewodniczącemu Rady Państwa Henrykowi Jabłońskiemu.

Następnie w Belwederze rozpoczęły się polsko-południowowietnamskie rozmowy plenarne.

W rozmowach uczestniczyli m. in. ze strony polskiej — wicepremier Józef Tejchma i minister spraw zagranicznych Stefan Olszowski, ze strony południowowietnamskiej — minister spraw zagranicznych — Nguyen Thi Binh.

W toku rozmów, przebiegających w serdecznej, przyjacielskiej atmosferze, wymieniono informacje o aktualnej sytuacji i problemach obu krajów. Nguyen Huu Tho wyraził serdeczne podziękowania PZPR, rządowi i narodowi polskiemu za wszechstronne poparcie i pomoc, udzielane narodowi wietnamskiemu.

Obie strony wymienili poglądy na temat aktualnej sytuacji w Wietnamie Południowym i na arenie międzynarodowej.

Wieczorem przewodniczący Rady Państwa — Henryk Jabłoński wydał w gmachu Rady Ministrów na Krakowskim Przedmieściu obiad na cześć — Nguyen Huu Tho. (PAP)

W odwiedzinach do wielkopolskich górników

W przededniu tradycyjnej „Barburki”, wczoraj — we wczesnych godzinach porannych, okręg koniński oraz Kopalnię Soli w Kłodawie odwiedził I sekretarz KW PZPR w Poznaniu Jerzy Zasada. Towarzyszyli mu: sekretarz KW Alfred Kowalski, członek KC PZPR dyrektor Zakładów Energetycznych Okręgu Zachodniego Lechosław Gruszczyński, gospodarze terenu.

W Koninie goście zwiedzili odkrywkę Patnów i Kazimierz a następnie obiekty elektrowni Konin. Patnowska odkrywka należy do najlepiej pracujących w tutejszym zagłębiu. 16 ubm. górnicy zameldowali o wykonaniu całorocznego planu zbierania nadkładu. Jak poinformowano I sekretarza KW, do końca br. załoga odkrywki Patnów zdejmie ponadplanowo półtora miliona metrów sześciennych ziemi z nadkładu.

W czasie rozmów z górnikami J. Zasada interesował się szczególnie warunkami socjalno-bytowymi załóg. Stwierdził, że od ofiarnej i wydajnej pracy konińskich górników zależy, czy w zimowym okresie

energetycy otrzymają konieczne paliwo.

Kolejną wizytę złożył górnikom na odkrywe Kazimierz. Trwa tutaj remont jednej z największych koparek. Załoga Konińskich Zakładów Naprawczych Przemysłu Węgla Brunatnego w ciągu 2 lat poważnie skróciła cykl remontów z 30 do 20 dni.

Dzięki konińskiemu paliwu koszt produkcji energii w zespole elektrowni Patnów — Adamów — Konin jest najniższy w kraju. I sekretarz KW zwracając uwagę na trudny teren, w którym pracują górnicy, wyraził nadzieję, że w zimowym okresie

Dokończenie na str 2



Na zdjęciu: I sekretarz KW PZPR w Poznaniu — Jerzy Zasada w towarzystwie białych górników z Kłodawy, w czasie zwiedzania tamtejszej kopalni soli.

Fot. — S. Wiktor

H. Germain kończy dziś wizytę w Polsce

Jak już informowaliśmy, od 29 listopada br. przebywa w Polsce — na zaproszenie ministra łączności — delegacja Ministerstwa Poczty i Telekomunikacji Republiki Francuskiej z ministrem Hubertem Germain. 3 bm. był ostatnim dniem pobytu francuskiej delegacji w Polsce. Dziś w godzinach porannych delegacja udaje się w drogę powrotną do Francji.

Protokół z przeprowadzonych rozmów — w obecności wicepremiera Franciszka Kałma — podpisali wczoraj: minister łączności Edward Kowalczyk i minister poczty i telekomunikacji Republiki Francuskiej — Hubert Germain. (PAP)

Plenum KC FPK

W Paryżu rozpoczęło obrady plenum Komitetu Centralnego Francuskiej Partii Komunistycznej.

Wybory w Danii

Dziś w Danii odbędzie się przedterminowe wybory parlamentarne ogłoszone 8 listopada br. Faktyczna przyczyna upadku mniejszościowego rządu socjaldemokratycznego było wystąpienie z szereguw Duńskiej Partii Socjalistycznej (SDPD) reprezentanta jej prawego skrzydła, E. Jacobsena, który przekształcił swoją frakcję w samodzielne ugrupowanie — centrum demokratów.

Zapowiedź wizyty W. Scheela

Minister spraw zagranicznych NRF W. Scheel złoży wizytę w Arabii Saudyjskiej. W Bonn poda no do wiadomości, że przyjął on zaproszenie rządu Arabii Saudyjskiej.

Sesje ministrów EWG

W stolicy Belgii otwarte zostały oddzielne sesje ministrów spraw zagranicznych i ministrów finansów 9 krajów Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej.

Sytuacja w Kambodży

Sily wyzwoleńcze Kambodży wykazują ostatnio dużą inicjatywę bojową. Wczoraj ostrzelały one otoczone od blisko miesiąca miasto Tadeo, oraz — po raz trzeci w ciągu 5 dni — stolicę prowincjonalną Kompong Speu. Szosy nr 4 i 5 nadal są odcinane przez sily wyzwoleńcze, które kontrolują je na długich odcinkach.

Dymisja K. J. Pila

Premier reżimu seulskiego K. J. Pili i jego gabinet podali się wczoraj do dymisji.

40 lecie KP Irlandii

Minieła 40 rocznica powstania Komunistycznej Partii Irlandii — Póinocnej. W niedzielę odbyła się tam w sali związkowej Liberty Hall uroczysta akademii poświęcona tej rocznicy. Akademii otworzył przewodniczący KP Irlandii, A. Barr.

PAP RADIO-INF WYKŁ. TELEFONEM
RADIO-INF WYKŁ. TELEFONEM
INF. K. TELEFONEM
TELEFONEM
RADIO-INF WYKŁ. TELEFONEM
RADIO-INF WYKŁ. TELEFONEM

W. Brandt uda się do CSRS

Kancelarz NRF Willy Brandt uda się 11 grudnia do Pragi, aby podpisać porozumienie w sprawie normalizacji stosunków między NRF a Czechosłowacją. Informację tę podał rzecznik rządu NRF.

Projekt układu parafowano 20 czerwca br. w Bonn. W. Brandtowi będzie towarzyszył minister spraw zagranicznych NRF Walter Scheel. (PAP)

Pierwsza tura rozmów radziecko-brytyjskich

W poniedziałek odbyła się w Moskwie pierwsza tura rozmów ministra spraw zagranicznych ZSRR, Andrieja Gromyki z szefem dyplomacji brytyjskiej, Alec Douglas-Homem. (PAP)

Do Aleksandrii popłynął sprzęt dla polskich żołnierzy

Z portu gdańskiego wypłynął wczoraj m/s „Radzionków”, z ładunkiem pierwszej partii sprzętu wojskowego dla specjalnej jednostki Wojska Polskiego wchodzącej w skład Doraźnych Sił Zbrojnych ONZ na Bliskim Wschodzie.

Na nabrzeżu portowym, długim szeregiem, zaparkowały dziesiątki samochodów-gazików. „Nysy”, ciężarowych typów „Star 660” — pomalowanych na biało z dużymi, z daleka widocznymi napisami „UN”. Na szybach kabin kierowców, w prawym rogu widnieją miniaturowe flagi polskie. Znajduje się ona również na tylnej ścianie samochodów. Wszystkie pojazdy mają polskie tabliczki rejestracyjne. Na ciężarówkach znajduje się specjalistyczne wyposażenie: in. sprzęt saperski, warsztaty mechaniczne, pralnie, łazie, ruchome punkty sanitarno-lodówki, pojemniki do przewożenia wody i paliw płynnych.

Sprzęt przystosowany jest do działania w trudnych warunkach klimatycznych strefy tropikalnej. Pierwszy transport zawiera również samochodowe kasyno żołnierskie, kino, laboratorium higieniczno-epidemiologiczne, urządzenia do wydobywania i oczyszczania wody.

Sprzęt jest tak rozlokowany, że w porcie docelowym — Aleksandrii, pojazdy będą mogły natychmiast odjechać do

„Koziołki” płacą

I LOSOWANIE
12, 19, 30, 39, 42 dod. 41
II LOSOWANIE
9, 27, 29, 34, 39 dod. 37
Kosciółka banderoli 6620

W 864 Poznańskiej Grze Liczowej „Koziołki” z dnia 2 bm., w której odbyły się dwa losowania, wzięło: 322.861 zakładów, wartości 1.268.583, — zł.

W losowaniu I stwierdzono: „czwórka z liczbą dodatkową” — 5.511, — zł; 60 „czwórek” — 134, — zł; 589 „trójek premii” — 147, — zł; 1.204 „trójek” — 47, — zł; 975 „dwójek premii” — 26, — zł i 16.105 „dwójek” — 6, — zł.

W losowaniu II stwierdzono: 9 „czwórek” — 2.570, — zł; 41 „trójek premii” — 150, — zł; 1.033 „trójek” — 50, — zł; 777 „dwójek premii” — 25, — zł; 11.561 „dwójek” — 5, — zł.

Na 4-cyfrową końcówkę banderoli 6620 w II losowaniu stwierdzono: 3 wygrane końcówki, na które rozlosowano: samochód osobowy marki „Syrena 105” w kol. 64 w Śremie na nr banderoli 6620 2 premie po 10.000, — zł w kol. 29 w Poznaniu na nr banderoli 936 620 oraz w kol. 188 w Lubawie pow. Czarnków na nr banderoli 836 620. 8445-K

„Toto-Lotek”

I LOSOWANIE
29, 33, 42, 44, 45, 47 dod. 8
II LOSOWANIE
13, 17, 28, 29, 48, 49 dod. 18
Kosciółka banderoli 9816

Zachmurzenie duże, okresami opady. Na wschodzie kraju — śniegu, na pozostałym obszarze deszczu ze śniegiem i deszczu. Temperatura maksymalna od 0 stopni na wschodzie, +2 stopni w centrum do +4 stopni na zachodzie.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Wojciech Nentwig

Str. 2 — GŁOS — 4 XII 1973

E. Gierek i P. Jaroszewicz na „Barburce” w Zabrze

Dokończenie ze str. 1

kwitego rozwiązania problemu mieszkaniowego dla pracowników przemysłu węglowego.

Edward Gierek złożył bu-downiczym podziękowanie za szybkie i sprawne wykonanie tej ważnej inwestycji.

Z okazji „Barburki” E. Gierek przekazał serdeczne życzenia i pozdrowienia dla wszystkich mieszkańców Siemiano wic.

Kolejnym punktem przedpo-ludniowego pobytu Edwarda Gierka i Piotra Jaroszewicza na Śląsku była wznoszona w Katowicach Zależa nowoczesna Fabryka Narzędzi Górni-

czych. Obiekt ten, realizowany w krótkim, 24 miesięcznym cyklu inwestycyjnym, uruchomiony zostanie za 21 tygodni.

W gmachu KW PZPR w Katowicach Edward Gierek, w obecności towarzyszących mu osób, przyjął kierownictwo Śląskiej Akademii Medycznej i Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Przedstawiciele obu uczelni poinformowali o aktualnych kierunkach badań, zmierzających do lepszej opieki nad zdrowiem społeczeństwa oraz o prowadzonych pracach naukowych, służących rozwojowi techniki i gospodarki kra-

I sekretarzowi KC PZPR wręczono złoty medal im. Ludwika Waryńskiego, patrona Śląskiej Akademii Medycznej i medal 25-lecia tej placówki. Edward Gierek przyjął zaproszenie do udziału w Komitecie honorowym obchodów 30-lecia Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

W godzinach popołudniowych w Domu Muzyki i Tańca w Zabrzu odbyła się Centralna Akademia z okazji „Dnia Górnika”. Zgromadziła ona ponad 2000 reprezentantów około 600 tysięcy rzeszy pracowników polskiego przemysłu wydobywczego.

Gorąco witani przez zgromadzonych zajęli miejsca w prezydium goście górniczej braci: Edward Gierek, Piotr Jaroszewicz, Jan Szydłak, Władysław Kruczek, Zdzisław Grudzień, Stanisław Kowalczyk, Jan Mitrega, Jerzy Zietek.

Przybyli na akademię I sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Krakowie — Józef Klasa, oraz ministrowie: Włodzimierz Łejański i Jerzy Olszewski. Serdecznie powitano Konsula Generalnego ZSRR w Krakowie Lwa Wachramiejewa oraz delegację górników radzieckich z Donbasu z wiceministrem przemysłu węglowego ZSRR Wasilem Czebanowem.

Po odegraniu hymnu państwowego i hymnu górniczego „Niech żyje nam górniczy stan”, spotkanie otworzył przewodniczący ZG Związku Zawodowego Górników — Jan Leś.

Bardzo serdecznie przyjęli zebrani przemówienie I sekretarza KC PZPR — Edwarda Gierka, który przekazał całej polskiej braci górniczej gorące pozdrowienia i podziękowania za dobrą pracę dla Ojczyzny.

Następnie wicepremier, minister górnictwa i energetyki — Jan Mitrega zobrazował

wyniki tegorocznej pracy górnictwa i jego najważniejsze zamierzenia w roku przyszłym.

Pozdrowienia dla polskich górników z okazji ich święta oraz życzenia dalszych sukcesów od górników radzieckich złożył przewodniczący delegacji radzieckiej — Wasilij Czebanow.

Uroczystym momentem akademii była następnie dekoracja odznaczeniami państwowymi 50 przodujących górników. Aktu dekoracji dokonali: Edward Gierek i Piotr Jaroszewicz.

„Międzynarodówka” zakończyła część oficjalną zabrzańskiego górniczego spotkania.

W części artystycznej wystąpił Państwowy Zespół Pieśni i Tańca „Mazowsze”. (PAP)

U wielkopolskich górników

Dokończenie ze str. 1

getycznych oraz warunkami pracy załogi.

Kłodawa słynie już z kopalnictwa soli kamiennnej. Tutaj była kopalnia wydobywa rocznie ponad 800 000 ton tego, tak-że chemicznego, surowca. I tutaj tematem rozmów z górnika-ami były sprawy produkcyjne i socjalno-bytowe. Jerzy Zasada podziękował białym górnikom za dotychczasową wy-dajną pracę, życząc im dalszych sukcesów.

W godzinach wieczornych w Kłodawie odbyła się tradycyjna „barburkowa” akademii. Udział w niej wzięli sekretarz KW Bogdan Gawroński. W trakcie uroczystości najbardziej zasłużeni górnicy otrzymali odznaczenia państwowe i związkowe. (md)

„Barburkowa” uroczystość odbyła się wczoraj również w Pile, w tamtejszym Przedsiębiorstwie Poszukiwań Naftowych. Podczas akademii, w której uczestniczył sekretarz KW PZPR w Poznaniu — Stanisław Kulesza, nagrodzono i wyróżniono najbardziej aktywnych pracowników przedsiębiorstwa odznaczeniami państwowymi, regionalnymi i branżowymi, a także jubileuszowymi nagrodami i dyplomami.

W Poznaniu i województwie

Zima przysparza nadal wiele kłopotów

Tegoroczna, ostra zima powoduje nadal wiele zakłóceń w komunikacji i sprawia sporo kłopotów użytkownikom dróg. W Wielkopolsce wystąpiły w poniedziałek opady drobnego śniegu i silne wiatry, w związku z czym, jak wynika z informacji Wojewódzkiego Zarządu Dróg Publicznych, na drogach pracowało 198 plugów do odśnieżania i 34 piaskarki.

Sytuację pogorszył zwłaszcza wiatr, pod którego powiewami wiele dróg zasypanych jest śniegiem, unoszonym z przyległych pól. Tak było m.in. w Poznaniu zwłaszcza na ulicach Zamenhofa, Dąbrowskiego, Naramowickiej, Obornickiej i Koszalińskiej. Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania rzuciło do akcji wszystkie posiadane wozy i uruchomiło w nocy kilka plugów wirowych. W komunikacji tramwajowej w Poznaniu wiele kłopotów przysparza pracownikom MPK utrzymywanie w należytym stanie nie zwrotnic. Związany z tym pracami zajmują się specjalne ekipy.

W całym województwie zarządy dróg publicznych skoncentrowały się przede wszystkim na zabezpieczeniu ciągłości ruchu, na głów-

nych drogach, dzięki czemu były wczoraj przejezdne. Najgorzej przedstawia się sytuacja na drogach lokalnych i bocznych, zwłaszcza sąsiadujących z województwem zielonogórskim.

Sytuacja w kolejnictwie w Wielkopolsce nie budzi na razie niepokoju, jednakże mimo ofiarności kolejarzy, pociągi ze Szczecina nadchodziły wczoraj z dużym opóźnieniem, co stwarzało dalsze perturbacje. Tam, w Szczecinie, śnieżyca daje się bowiem nadal dobrze we znaki. (b)

Z OSTATNIEJ CHWILI

Z meldunku otrzymanego w późnych godzinach nocnych z MPK wynika, że w zaspach w Poznaniu i okolicy utknęło kilka autobusów.

Górnictwo jest i pozostanie naszym czołowym przemysłem

Skrót przemówienia E. Gierka na centralnej akademii w Zabrzu

Przekazując górnikom najserdeczniejsze pozdrowienia i gorące podziękowanie za dobrą pracę, Edward Gierek powiedział m. in.: powtarzamy zawsze i podkreślamy z całą mocą, że nasz górniczy trud ma dla naszego kraju wartość bezcenną. Zawarte w naszej ziemi zasoby surowcowe stanowią wielki skarb na rod polski. Pamiętamy jak rolę odegrał węgiel kamienny nasze „czarne złoto” w odbudowie gospodarki narodowej po wojnie i w podjęciu na wielką skalę unprzemysłowienia kraju. Był wówczas jedyną na szą walutą, wymienną na wszystko, co krajowi było potrzebne.

Wraz z gospodarczym rozwojem kraju rosło stale znaczenie wszystkich odkrytych dawnej i nowo odkrywanych surowców — węgla kamiennego i brunatnego, rud miedzi, cynku, ołowiu i żelaza, soli i siarki. Ich eksploatacja przyspieszała rozwój i tworzenie nowych gałęzi przemysłu, umacniała pozycję naszego eksportu.

Bogata baza surowcowa, jaka Polska posiada — kontynuował I sekretarz KC — zapewnia dobre podstawy dla nieprzerwanego i dynamicznego rozwoju gospodarki oraz silną i trwałą pozycję w wymiarze międzynarodowej.

Oczywiście, liczą się nie tylko same zasoby, ale także możliwości ich eksploatacji. Nasz przemysł wydobywczy jest nowoczesny, a także zapewnia wysoki stopień bezpieczeństwa pracy. Pod tym względem należy do przodujących w świecie. Górnictwo jest i pozostanie naszym czołowym, narodowym przemysłem, nadal intensywnie go rozbudowujemy i unowocześniamy, posiadamy i nadal rozwijamy będziemy nowoczesne zaplecze naukowo-badawcze dla tego przemysłu.

O przyszłości naszego górnictwa decydują jego wspaniałe kadry — bracia górniczy o wielowiekowych i pięknych tradycjach, prężne zespoły inżyniersko-techniczne, świetni geolodzy i inni specjaliści przemysłu wydobywczego. Kadra ta zdobyła sobie uznanie zarówno w Polsce, jak i w wielu innych krajach świata. Dbamy i dbać będziemy o górników i ich rodziny.

Wśród wielu spraw, które podejmujemy w przemyśle węglowym, na czoło wysuwają się trzy o wręcz kapitalnym znaczeniu. Pierwsza z nich — to szukanie rozwiązań możliwości szybkiego zwiększenia produkcji węgla kamiennego dla rosnących potrzeb kraju oraz eksportu. Dla zapewnienia koniecznego i znacznego przyrostu wydobycia dysponujemy nowo odkrytymi zasobami węgla na Lubelszczyźnie.

Druga — to konieczność dynamicznej rozbudowy energetyki. Na bazie nowo odkrytych złóż węgla brunatnego i kamiennego możemy znacznie rozwinąć energetykę i uczynić energię elektryczną jednym z ważnych przedmiotów naszego eksportu. Odpowiedni program został opracowany i już podjęliśmy jego realizację.

Trzecia wielka sprawa — to kompleksowe przetwórstwo węgla. W kilku krajach świata, w tym w Polsce, prowadzone są intensywne prace naukowo-badawcze nad opracowaniem efektywnej technologii produkcji paliw gazowych, ciekłych oraz innych cennych pochodnych węgla.

Wielkie znaczenie dla racjonalnego rozwoju górnictwa

oraz dla gospodarki paliwowej w ogóle, mieć będzie podjęty i konsekwentnie realizowany program rozbudowy i unowocześnienia transportu kolejowego. Na ten cel prawie podwojone zostały nakłady inwestycyjne. Potrzeba jednak czasu, aby uzyskać pełne efekty tych nakładów.

Wszystkie te sprawy wymagają maksymalnej uwagi, jeszcze większego tempa konkretnych działań. Będziemy równocześnie intensyfikować poszukiwania za ropą naftową i badania nowych odkrytych zasobów innych cennych surowców. Na wielką skalę rozwijamy i będziemy nadal rozwijać wydobywanie i przetwórstwo miedzi, cynku i ołowiu. Wielkie perspektywy naszego przemysłu wydobywczego, także rozbudowy przetwórstwa surowców, w po każdym, być może nawet decydującym stopniu określają perspektywy dalszego dynamicznego rozwoju gospodarki narodowej, całej naszej socjalistycznej ojczyzny.

Za 6 dni nasze społeczeństwo wybierze w głosowaniu powszechnym rady narodowe wszystkich szczebli. Będzie to ważne wydarzenie w życiu kraju.

W ich działalności najbardziej powszechnie i na co dzień ucieleśnia się ludowadztwo i realizuje demokracja socjalistyczna. Tę zasadniczą, ustrojową rolę rad narodowych w naszym życiu politycznym i społecznym pogłębia uchwalone ostatnio przez Sejm ustawy. Rady uzyskują obecnie na wszystkich szczeblach, samodzielnie, kierujące na co dzień ich pracą prezydium oraz sprawne, wysoko kwalifikowane organy wykonawcze.

W polityce i działalności rad narodowych zespala się nierozdzielnie realizacja ogólnonarodowego programu z zadaniami i inicjatywami regionu. Od rad, które w niedzielę wybierzemy, w wielkim stopniu zależy więc będzie dalsza praca na realizację uchwały VI Zjazdu, dynamiczny rozwój kraju i przede wszystkim — coraz lepsze zaspokajanie codziennych potrzeb ludzi pracy.

Stwierdzając, że w toku kampanii wyborczej zgłoszono wiele inicjatyw i propozycji, że szczególnie wysoko cenimy potrzebę konstruktywną krytykę tego co jeszcze zle w naszym życiu, E. Gierek powiedział: Komitet Centralny naszej partii oczekuje od wszystkich instancji i organizacji, a przede wszystkim od wszystkich działaczy partyjnych, którzy z woli wyborców powołani zostaną do składu rad zdecydowanego umacniania stałej więzi ze społeczeństwem i dbałości o wnikliwe rozpatrzenie wszystkich spraw podniesionych przed wyborami.

W centrum uwagi rad stawiamy sprawy ludzkie, troskę o dobro człowieka, o warunki jego pracy i życia.

Spośród blisko 200 000 kandydatów wybierzemy w niedzielę 135 000 radnych. Będą wśród nich członkowie PZPR, ZSL, SD. Będzie znacznie więcej niż uprzednio bezpartyjnych.

Nasza ojczyzna — Polska socjalistyczna — to nasz wspólny dom. Budujmy go i umacniajmy wytrwale, urządzajmy — nowoczesnie i sprawiedliwie. Od tego zależy przyszłość narodu i pomyślność każdego obywatela. Niechaj więc akt wyborczy 9 grudnia stanie się jeszcze jednym dowodem powszechnego poparcia dla Frontu Jedności Narodu i jego programu! (PAP)

Str. 2 — GŁOS — 4 XII 1973

GŁOS WIELKOPOLSKI. Poznań, ul. Grunwaldzka 19. Adres pocztowy: skrytka nr 1074 60-959 Poznań. Redaguje kolegium Marian Fleisierowicz (zastępca redaktora naczelnego) Tadeusz Kaczmarek (sekretarz redakcji) Kazimierz Marcinkowski Wiesław Porzeczki (redaktor naczelný) Zbigniew Szumowski. Jerzy Walesek.

Telefony: 600-41 łączą wszystkie działy. Dział łączności z czytelnikami 657-18. Sekretarz redakcji 454-09. Zastępca red. naczelnego 657-18. Sekretarz redakcji 648-85. Dział miejski 659-39. Redakcja nocna 430-73 i 453-31. Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa — Książka — Ruch” — Biuro Ogłoszeń: Grunwaldzka 19 60-782 Poznań tel. 659-16. Za treść terminu druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Reklamodawcy nie zamawiających nie zwracamy. Druk PZG im. M. Kasoraka — Poznań.

Prenumerata: woty na miesiąc (17,50 zł), kwartał (52 zł), półrocze (104 zł), rok (208 zł) o zymuje za pośrednictwem blankietów PKO: Przedsiębiorstwo Upowszechniania Prasy i Książki RSW „Prasa — Książka — Ruch”, ul. Zwierzyniecka 9, 60-813 Poznań, na konto PKO nr 5-6-151, ponadto listonosze i urzędy pocztowe. Indeks nr 35029 D-9

GÓRNICZY DZIEŃ

Zwykle, gdy zbliża się 4 grudnia i Dzień Górniczy, a więc tradycyjna Barburka, mówi się na ogół głównie o górnictwie węgla kamiennego. O tym, iż według danych ONZ, wielkość wydobycia daje polskiemu górnictwu 3 miejsce w Europie i 5 w świecie, że w przemyśle węglowym pracuje ponad 360 000 osób i w bieżącym roku wydobędą 157 mln ton węgla itp. itd.

Rzadziej natomiast mówi się na temat młodszego wiekiem działu polskiego górnictwa — węgla brunatnego. A między innymi dzięki niemu właśnie i w Wielkopolsce obchodzimy Dzień Górnik. Stało się tak za sprawą powstałego w latach pięćdziesiątych Konińskiego Zagłębia Węglowego.

Trochę historii

Historia górnictwa i energetycznego awansu Konina za częścią się już prawie 40 lat temu. W 1934 roku na terenie majątku Glinka (3 kilometry od Konina) po raz pierwszy natrafiono na ślady węgla brunatnego. Geolodzy ocenili zasobność złoża na około 1 mln ton. Dopiero jednak w latach 1951 — 57, w trakcie powtórných i bardzo dokładnych badań, uzyskano pełniejsze rozpoznanie zasobności konińskie go złoża. Liczy ono około 600 mln ton węgla — tak brzmiała skorygowana opinia geologów i to zadecydowało o powstaniu tego nowego regionu przemysłowego.

Jeszcze w 1938 roku Polska w statystykach światowych eksploatacji złóż węgla brunatnego w ogóle nie figurowała, a wydobylaliśmy wtedy 20 000 ton prymitywnymi metodami. Gdy dzisiaj zajrzeć do roczników statystycznych, znajdziemy Polskę na 5 miejscu w Europie.

Węgiel brunatny jest jednym z najtańszych źródeł energii elektrycznej, a jego udział w produkcji tej energii w naszym kraju wynosi ponad 85 procent, z czego znaczna część wytwarzana jest przez Zespół Elektroenergetyczny „Pątnów” — Adamów — Konin.

Na wieży

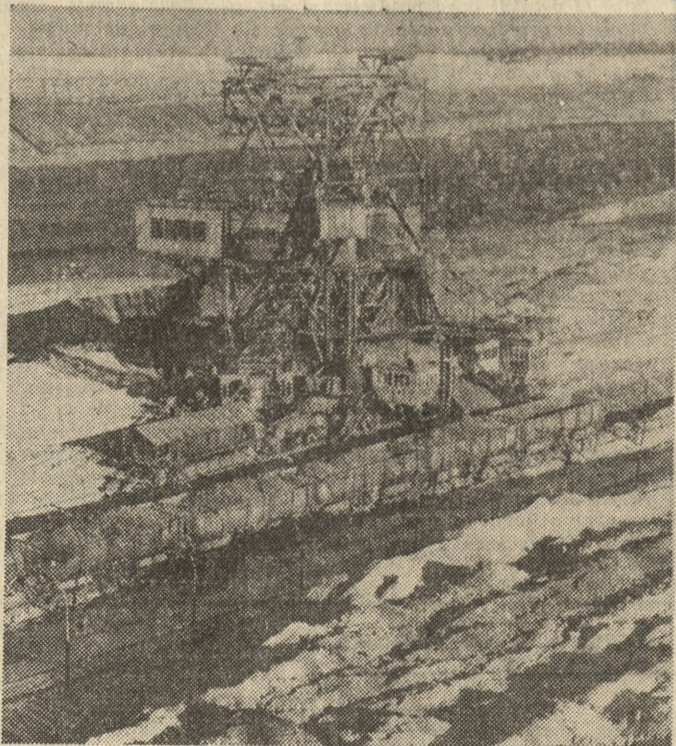
28 listopada. Godzina 11. Jestem na wieży Odkrywkowej „Pątnów”. Eugeniusz Slesiński przywiódł mnie tutaj, bo ta właśnie odkrywka przoduje w kopalni. W przeszklonej dyspozycji, z której widać całą nieckę „Pątnowa”, jak na dłoni, zastaje cały sztab kierowniczy. Jest zawiadowca (tak w górnictwie języku nazywa się dyrektor odkrywkowy), inż. Jan Cholewa, jest i nadzorca, kierujący poranną zmianą, Zdzisław Kostrzewa. Co chwile moi rozmówcy odrywani są do aparatu telefonicznego i pulbitu sterowniczego. Odpowiadają na pytania, wydają dyspozycje.

— 16 listopada o godzinie 8.25 — mówi zawiadowca — wykonaliśmy roczny plan zbierania nadkładu. Zebraliśmy 13,9 mln m sześć. nadkładu, a do końca roku jeszcze chcemy zebrać półtora miliona metrów sześciennych. Pozwoli to nam wydobyc 400 000 ton węgla ponadplanowo wartości 40 mln złotych.

Pyta pan, jak to robimy? Najwięcej zależy od właściwe

go zorganizowania przewozów kołowych. Powinniśmy tutaj mieć 173 wagony do wywożenia nadkładu, a mamy ich tylko 137. Musimy je więc wykorzystywać do maksimum, aby stale w ruchu było sprawnych najmniej 110 wagonów, które tworzą nam 11 pociągów. Liczy się głównie organizacja przewozów i sprawnie przeprowadzone naprawy wagonów. Pomaga nam też sprawność ekip remontowych i „podtorza” przy koparkach. Zastosowaliśmy metodę stabilizowania podtorzy przy pomocy odpadów popiołowych.

— Organizacja przewozów



— wtrąca dyspozytor, Marian Świecki — to bardzo ważna sprawa. Proszę sobie wyobrazić, że jesteśmy niby ogromną kolejową stacją przeładunkową; u nas w ciągu jednej zmiany od koparek do zwalówarek i z powrotem przejeżdża aż 160 pociągów.

Szczepan Papiera, kierownik robót górniczych, dodaje:

— Mamy doświadczoną i świetnie wyszkoloną załogę. Na przykład załoga koparki D ma pierwsze miejsce w Zjednoczeniu Kopalni Węgla Brunatnego, a ludzie z koparek: D1120 i Sch Rs 800 nr 1 oraz zwalówarki As1120, zgłosili się w tym roku do pobicia rekordu krajowego. I głowie daję, że te rekordy zostaną pobite! Brygady koparki Kazimierz Springera i zwalówarki Kazimierza Marcinkowskiego mają opinie najlepszych fachowców w Polsce.

Zegnam się, a słyszę jeszcze, jak Zdzisław Kostrzewa odbiera kolejne telefony i wydaje dyspozycje.

— Panie nadzorca! Tu koparka 801. Wysuwca coś nam źle działa.

— Dobrze. Zaraz wysyłam do was ludzi z oddziału mechanicznego.

— Zdzisław?...

— Tak. Słucham?

— W imieniu dziewcząt z „ruchu” chciałam ci złożyć najlepsze życzenia imieninowe. Wszystkiego najlepszego, powodzenia na studiach, no i...

Na schodach Eugeniusz Slesiński komentuje te życzenia dla kolegi:

— Do Akademii Górniczo-Hutniczej do Krakowa dojeżdża nas więcej. Studiują Kostrzewa, Papiera, ja i inni.

Kopalniane PKP

W drodze z Pątnowa do Konina zatrzymujemy się jeszcze w Zakładzie Przewozu Węgla i Obsługi Bocznic. Dyspozytorem jest tutaj Zenon Bryk:

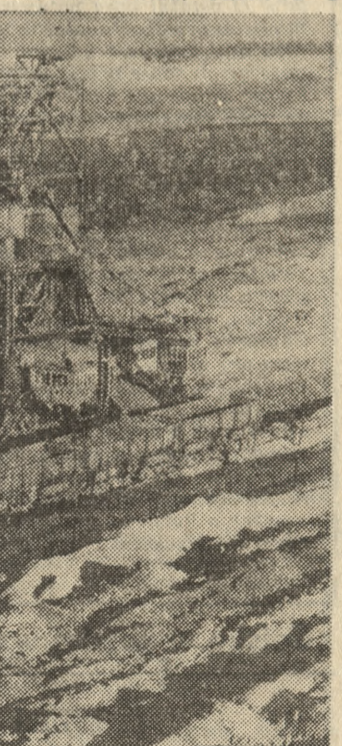
— Dzisiaj z odkrywek do elektrowni węgiel wywożony jest przez 13 pociągów, 85 wagonami. Na pierwszej zmianie dostarczymy elektrowniom 13 000 ton węgla. (W ciągu całego roku kolej kopalniane przewozi około 13 milionów ton węgla — przyp. autora).

Do końca dnia będzie mi też tłumaczyć, brzykiet, części urządzeń, które przysyła dla kopalni. Specyfika tej pracy jest duża częstotliwość przebiegów pociągów, bo jeżdżą one na

krótkich trasach. I wszystko tutaj u nas do PKP podobne. Nawet przepisy obowiązują te same.

*

Jest godzina 14. Ludzie opuszczają stanowiska pracy. Schodzą z odkrywek. Idą się myć i przebrać. O 14.30 zajmują miejsca w autobusach. 103 specjalne autobusy PKS powożą ich do domów. Dojeżdżający z Konina do Gostawic będą w domu już przed 15-tą. Ostatni — ci z Turka — będą w swoim mieszkaniu o 16.07. Dla nich, zwłaszcza zimą, dzień staje się szczególnie krótki. Jeszcze zakupy i potem obiad, rozmowa z



Na zdjęciu: fragment Odkrywki „Pątnów”.

Fot. — Z. Staszyszyn

dziećmi, telewizja. Jutro — jeszcze w środku nocy — trzeba znów wstać do pracy. Za czają kolejny górniczy dzień. I znowu 6500 górników z różnych miejscowości powiatów: konińskiego, kolskiego, słupeckiego i tureckiego, pojedzie na odkrywkę.

MAREK PRZYBYLSKI

OPEC i OAPEC

Eksporterzy ropy

OPEC — Organizacja Krajów Eksportujących Ropę Naftową — została założona w 1960 r. Powstała ona w określonych okolicznościach politycznych. Rząd USA ogłosił w 1959 r. ograniczenie importu ropy. W konsekwencji ten rynek zbytu został częściowo stracony dla ropy bliskowschodniej. Z kolei nasilił się nacisk podażu ropy na inne regiony konsumpcyjne. Na dodatek na rynkach europejskich pojawił się nowy dostawca — Północna Afryka i Nigeria. Wzrostowi konkurencji towarzyszył nacisk na ceny gotowych produktów naftowych. Spadły one znacznie. Natomiast za ropę międzynarodowe towarzystwa naftowe płaćły cenę sztywną. Zobowiązywały je do tego kontrakty koncesyjne z rządami krajów posiadających pola naftowe.

Spadek zysków koncernów naftowych pchnął je do jedynostronnej niezgodzonej z krajami dysponującymi ropą obniżki cen za ropę. Zainteresowane kraje zareagowały z miejsca. Rząd Iraku zaprosił we wrześniu 1960 r. do Bagdadu przedstawicieli odnośnych rządów. Konferencja bagdadzka postanowiła powstanie OPEC (Organisation of Petroleum Exporting Countries) Krajami założycielskimi zostały: Arabia Saudyjska, Irak, Iran, Kuwejt i Wenezuela. W myśl statutu zadaniem OPEC jest koordynacja polityki naftowej i obrona interesów krajów członkowskich, utrzymanie w miarę możliwości stałych cen za ropę. OPEC dą-

ży do zapewnienia swoim członkom stałego dochodu, a swoim klientom regularnych dostaw. Inwestorom na terenach ropo- nośnych OPEC udziela odpowiednich gwarancji kapitałowych. Do OPEC należą dzisiaj, obok pięciu członków — założycieli, Katar (od 1961 r.), Indonezja i Libia (1962), Abu Dhabi (1967), Algieria (1969) i Nigeria (1971).

Przez lata sześćdziesiąte OPEC nie miała wielkiego znaczenia. Jej członkowie nie byli szczególnie zobowiązani jakimiś wspólnymi postanowieniami czy przepisami. Towarzystwa naftowe raz po raz wygrywały przeciwko sobie poszczególne kraje członkowskie, wykorzystując brak jednolitości między nimi. W ten sposób koncerny światowe przez 10 lat utrzymywały na tym samym poziomie ceny za ropę. Dopiero wielki wzrost popytu na produkty naftowe umożliwił tym krajom dyktowanie cen.

W 1971 roku Algieria, Irak i Libia postawiły w sposób kategoryczny sprawę znacznej podwyżki cen ropy. OPEC postanowiła wówczas zgodnie zastosowanie jednolitej polityki cen wobec koncernów naftowych. Koncerny zaakceptowały ją w 1971 r. w toku negocjacji w Teheranie. Oznaczało to 40 proc. wyższe ceny ropy.

Kraje produkujące ropę zmierzają konsekwentnie do zwiększenia swojego pakietu akcji w towarzystwach naftowych. Jako postulat minimum sta-

nickiego to wymowny przykład wieloletnich korzyści wynikających ze współdziałania rad narodowych z przedsiębiorstwami przemysłu kluczowego. Widać tu wyraźnie pierwszoplanową rolę prezydium rady (ściślej mówiąc, jego organów: MKPG i DIM), które nie tylko inicjuje wspólne poczynania, ale także bierze na swoje barki niemal cały ciężar urzeczywistnienia inicjatywy. Jednakże historia powstania obiektu przy ul. Janickiego sygnalizuje również potrzebę usprawnienia procesu realizacji tego typu inwestycji. Wynika to już z faktu, że prace koordynacyjne rozpoczęły się w 1970 roku, a zakończenie budowy nastąpiło kilka tygodni temu. Jedną z głównych przyczyn tej przewlekłości był brak chętnych do podjęcia się budowy przedszkola. Przedsiębiorstwa budowlane niechętnie angażują się w takie nieefektywne, mało znaczące dla planu „przerobu” finansowego poczynania, a kiedy już mają je w portfelu zleceń, nie dbają zbyt o zgodność realizacji z planem. Właśnie wynikiem tego rodzaju kłopotów z wykonawcami jest fakt, że przedszkole przy ulicy Janickiego jest jedynym tego typu obiektem powstałym z połączenia środków zakładów zarządzanych centralnie i Prezydium DRN. Wszystko wskazuje na to, że sytuacja ta ulegnie zmianie. Obecnie MKPG prowadzi prace, których efektem będzie powstanie w najbliższych latach (m. in. na Ratajach i Winogradach) 5 przedszkoli finansowanych przez zakłady przemysłu kluczowego.

Poczynania tego rodzaju w różnych dziedzinach życia powinny być jak najszerzej stosowane w praktyce. Podkreśla to dokument I Krajowej Konferencji PZPR — „Deklaracja o roli i zadaniach rad narodowych w społeczno-gospodarczym systemie PRL”. „W szczególności konieczne jest (...), lepsze koordynowanie i doskonalenie procesów inwestycyjnych, organizowanie wspólnych przedsięwzięć różnych zakładów i organizacji zwłaszcza w dziedzinie gospodarki komunalnej, urządzeń socjalnych i kulturalnych (...), stała troska o umacnianie roli jej wychowawczych i opiekuńczych funkcji, kontynuowanie w większych rozmiarach budownictwa żłobków i przedszkoli”.

W aspekcie tych zadań „Deklaracja” wskazuje, że: „Coraz większe znaczenie nabierają koordynacyjne funkcje rad narodowych i terenowej administracji wobec działających na ich obszarach jednostek gospodarczych, instytucji i organizacji oraz inspirowanie i kontrola wszystkich form współdziałłości”.

Zgodnie z tymi intencjami uchwalona 22 listopada br. przez Sejm ustawa o radach narodowych nadaje im, jak również organom administracji, znacznie większe niż dotychczas uprawnienia koordynacyjne. Jedno z kluczowych zadań nowej kadencji rad narodowych określić można zatem hasłem: każda rada narodowa i każdy organ administracji aktywnymi realizatorami kompleksowej polityki socjalnej. Nie sprzyjało temu tradycyjne, wąskie pojmowanie spraw społecznych przez niektóre wydziały prezydium rad narodowych. Zresztą już samo rozproszenie tych spraw w różnych wydziałach groziło dezintegracją. Znacząca ta problematyka, dr Leon Brodowski*) proponuje przeto zastosowanie różnych czynników scalających w postaci odrębnego systemu planowania postępu społecznego, a przede wszystkim poziomu życia ludności, oraz planowania rozwoju społeczno-ekonomicznego w przekroju osiedli mieszkaniowych i dużych zakładów pracy. Do czynników integrujących zalicza także współpracę ekspertów od spraw społecznych z międzyresortowymi komisjami (rad narodowych) spraw społecznych oraz powołanie wspólnych komisji WRN — WRZZ dla spraw świadczeń, urządzeń i służb społecznych.

Sądę, że te szczegółowe propozycje warte są przynajmniej dyskusji. Chodzi bowiem o wypracowanie modelu zapewniającego skuteczne funkcjonowanie systemu koordynacji spraw społecznych. „Skuteczne” oznacza tu kompleksowe i perspektywiczne. Mówiąc prościej, rozmach i wyobraźnia muszą zastąpić fragmentaryczność i doraźność, mało przydatne w programowaniu i w realizacji polityki socjalnej. Dodać warto,

Dokończenie na str. 4

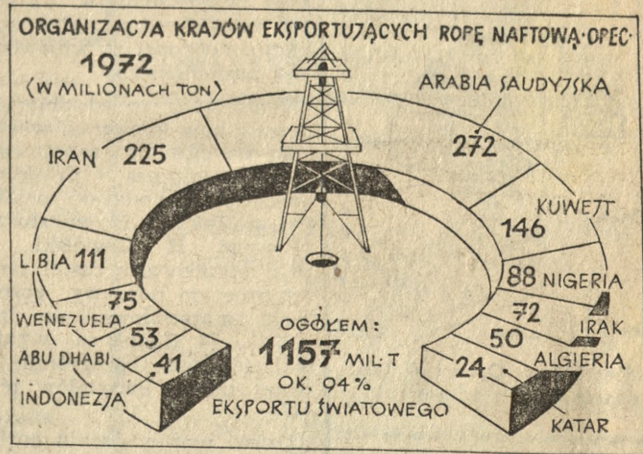
MICHAŁ ŁUCZAK

OPEC — na korzyść OAPEC, w której rękach spoczywa obecnie decydująca inicjatywa: 11 krajów zgrupowanych w OPEC dysponowało w 1972 r. łącznie 1.157 mln ton ropy — to jest około 94 proc. światowego eksportu tego ważnego surowca energetycznego. Ponad 75 proc. tej produkcji pochodziło z krajów arabskich tworzących OAPEC.

Postępujący proces polityczny jednoci państw arabskich znajduje swoje coraz wyraźniejsze odbicie w koordynacji ich polityki naftowej. Świat kapitalistyczny musi się z tym liczyć w coraz większej mierze. Nafta to silny atut w rozgrywce z izraelską polityką agresji na Bliskim Wschodzie.

JANUSZ MOSZCZEŃSKI

Tak przedstawia szwajcarska „Die Weltwoche” OPEC. Dane (z r. 1972) mówią, że kraje tej organizacji eksportują łącznie 1.157 milionów ton ropy, co stanowi 94 procent całego eksportu światowego tego produktu.



DLACZEGO NAŁÓG PALENIA?

Wszyscy są zgodni: tyton jest szkodliwy. Ta prosta odpowiedź nie zadowala jednak uczonych, którzy usiłują znaleźć odpowiedź na pytanie dlaczego świat pali wciąż więcej papierosów i dlaczego ich producenci robią na rynku wciąż lepsze interesy.

Drugie co do wielkości towarzystwo zajmujące się produkcją papierosów w USA Philip Morris zaangażowało dwóch laureatów nagrody Nobla — dr Glenna Seaborga i lorda Todda do pracy w swym nowo otwartym ośrodku badań nad tytoniem w Richmond (Wirginia). We Francji służba przemysłowej eksploatacji tytoniu (Seita) — monopol państwowy, zerwała z polityką milczenia, publikując kompletny raport włączający m. in. współzależność między zdrowiem i tytoniem.

Jak w wielkim piecu

Atakowani przez lekarzy, oskarżani o zatrucie społeczeństwa, o sprzyjanie chorobom nowotworowym i sercowo-naczyniowym producenci papierosów podejmują próby obrony. W Stanach Zjednoczonych na każdej paczce papierosów znajduje się ostrzeżenie: „Dyrektor generalny zdrowia uważa, że palenie papierosów jest niebezpieczne dla naszego zdrowia”. Poczynając od czerwca w samolotach amerykańskich linii lotniczych zostana stworzone palarnie. Od dwóch lat obowiązuje zakaz reklamy papierosów w telewizji. „Nie sprawiło to nam kłopotów — mówi John Thompson, jeden z dyrektorów Philip Morrisa. Przeciwnie — oszczędności uzyskane kosztem wydatków przeznaczanych na reklamy umożliwiły nam zbudowanie centrum badawczego i częściowo wybudowanie największej w świecie fabryki papierosów.”

Statystyki wykazują, że nałóg palaczy naraża się od 9 do 14 razy częściej niż osoby niepalące na rzyko raka płuc, 10 razy częściej na rzyko chronicznego bronchitu, nie mówiąc już o trudnych do statystycznego ujęcia zaburze-

niach kardiologicznych, arteryjnych, o raku ust, gardła i krtani. Nie daje to jednak oczekiwanego efektu. Mimo kampanii antynikotynowej prowadzonej we wszystkich krajach — sprzedaż papierosów nie przestaje wzrastać.

Jak już powiedzieliśmy, producenci papierosów usiłują się bronić. W USA wydają oni co roku 3 mln dolarów (na ogólną sumę 4 mln) na badania nikotyny uniwersytetom i niezależnym laboratoriom.

„Trzeba przede wszystkim wiedzieć dokładnie, co się dzieje w papierosie — stwierdza dr Helmut Wakeham z laboratorium w Richmond. To jest pierwszy cel naszych poszukiwań. Tytoni już sam w sobie zawiera ponad 100 różnych molekuł. Jeśli chodzi o papieros jest on prawdziwym wielkim piecem w miniaturze. W niektórych punktach temperatura w palącym się papierosie osiąga 800 stopni a temperatura dymu dochodzi do 28 stopni. Między tymi dwoma krańcowościami zachodzi mnóstwo błyskawicznych reakcji, powodujących powstanie nowych molekuł. Zidentyfikowano ich 1500, ale specjaliści sadzą, że ich całkowita ilość wynosi od 10 do 100 tys.”

Choroba cywilizacji

Już dawno stwierdzono, że nikotyna powoduje przyspieszony rytm serca, podnosi ciśnienie tętnicze co z kolei przyczynia się do uszkodzenia wewnętrznych ścianek naczyń krwionośnych, więc powstawa miażdżycy, w których gronach powstaje cholesterol. W dymie papierosowym stwierdzono szereg ciał działających zdecydowanie szkodliwie na drogi oddechowe. Bardzo wielu nałogowców palaczy skarży się na ustawiczne podrażnienie gardła. Uważa się, że smoła powstająca w trakcie palenia tytoniu sprzyja powstawaniu raka. Statystycznie rzecz biorąc stwierdzono, że nie budzi żadnych wątpliwości. Jednakże do tej pory nie udało się stworzyć warunków do eksperymentu, który by odtwarzał dokładnie warunki w jakich znajduje się palacz. Trudno jest mianowicie oddzielić skutki palenia papierosów od innych przyczyn zatrucia, jak np. gazy spalinowe. Skoro nie ma możliwości zastosowania metod prewencyjnych, należałoby przynajmniej ograniczyć skutki nikotyny. Pod naciskiem lekarzy — producenci zaczęli stosować w papierosach

filtr. W USA sprzedaje się obecnie 80 proc. papierosów z filtrami.

„Czego palacz poszukuje w papierosie?” Od ponad 50 lat eksperci z dziedziny psychologii usiłują wskazać na jakąkolwiek korzyść nikotyny, która by usprawiedliwiała ryzyko wynikające z jej konsumpcji. „Wszystko to co można stwierdzić — mówi dr Dunn — wyraża się w następującej opinii: dym papierosowy wywołuje reakcje, takie jak nieoczekiwane, miłe lub nieprzyjemne wzruszenie. Wydaje się, że palacz usiłuje znaleźć się w stanie ustawnego podniecenia.” Na pytanie jaka reakcja wywołuje nikotyna większość palaczy odpowiada: „To nas odpręża”.

Według profesora kanadyjskiego Hasa Selye'a, wynalazcy stresu w medycynie — tyton jest odpowiedzią na trudności związane z różnorodnymi ujemnymi skutkami współczesnej cywilizacji.

Sztuczny tyton

Wszystkie przytoczone fakty wskazują, że niebezpieczeństwo nikotyny. Ale rzecz zdumiewająca — producenci papierosów nie obawiają się spadku konsumpcji nikotyny, lecz braku surowca, wobec wciąż wzrastającego popytu na papierosy. Tyton bowiem poddany jest wszelkim zmianom, z tym samym różnej jakości, podwyżce cen. Właśnie dlatego w Anglii fabrykanci papierosów, chemicy, specjaliści z dziedziny tworzyw sztucznych, inwestują od kilku lat miliony funtów w sterlingów w badania zmierzające do stworzenia syntetycznego tytonu.

Gdy tyton podda się analizie można stwierdzić, że jego podstawowa substancja jest celuloza połączona z szeregiem ciał zapachowych, które nadają mu smak. Dłaczego zatem nie wyjść od czystej celulozy, bardzo taniej, aby następnie nadać jej smak tytoniu? Pierwsze papierosy zawierające 50 procent sztucznego tytoniu przechodzą obecnie próby w laboratoriach Coventry. Jeśli „testerzy” uznają, że smak sztucznego papierosa jest zadowalający, ich produkcja na wielką skalę rozpocznie się już niebawem. Oczywiście nie oznacza to, że sztuczny papieros nie będzie zawierał tych składników, których szkodliwość dla zdrowia jest oczywista („Trybuna Robotnicza”).

R. P.

To są rezerwy!

Oszczędności załogi HCP

OGÓLNOKRAJOWY KONKURS USPRAWNIANIA GOSPODARKI MATERIAŁOWEJ

Trwa Ogólnokrajowy Konkurs Usprawnienia Gospodarki Materiałowej. Jak informowaliśmy z całego kraju zgłosiło się do niego 4005 przedsiębiorstw. Najwięcej, bo 486 uczestników konkursu, pochodzi z województwa poznańskiego.

Jednym z przedsiębiorstw, uczestników konkursu, w którym już obecnie zanotowano spore osiągnięcia w dziedzinie poprawy gospodarki materiałowej, są Zakłady Przemysłu Metalowego H. Cegielski. W HCP opracowany został ramowy program poprawy gospodarki materiałowej na lata 1973 — 74. Znaną są wyniki realizacji tego programu w ciągu trzech kwartałów tego roku.

Dzięki wprowadzeniu postępu technicznego zaoszczędzo-

no np. ponad 442 ton stali, 24 tony metali nieżelaznych i 98 m sześć drewna. W porównaniu do analogicznego okresu roku 1972 osiągnięto obniżkę zużycia materiałów o 1,49 zł na 100 złotych wartości produkcji globalnej. W wyniku zmian metody kucia w odkuwkach zaoszczędzono 68,6 ton stali.

Oszczędności osiągnięto też m. in. dzięki wprowadzeniu nowych mniej materiałochłonnych narzędzi, oszczędności paliwowo-energetycznych i usprawnieniu działalności służby zaopatrzenia, gospodarki magazynowej i opakowaniami. Oto na przykład służba zaopatrzenia prowadząca bieżącą kontrolę dysponowania materiałami zastępczymi stwierdziła, iż w wyniku zmian konstrukcyjno-technologicznych jest możliwe anulowanie zamówień różnych materiałów za ponad 9,1 mln zł. Dzięki dogłębnej analizie obniżono też wartość planowanego zapasu materiałów o 79 mln zł.

W HCP, gdzie roczna produkcja pochłania materiały wartości ponad 3,5 mld zł, wartość zapasów materiałów zbędnych szacuje się na sumę za ledwie 3 mln zł. Część tych zapasów (za około 460 tys. zł) zakłady sprzedają w trakcie Giełdy Materiałów Zbędnych Zjednoczenia „Tasko” we Wrocławiu. (map)

SPORT-SPORT-SPORT

W śniegu i na mrozie

Mieli rację kibice Lecha, którzy twarde stawiali na zwycięstwo swojego zespołu z Zagłębiem Sosnowiec. Dwa gole strzelone w niedzielę na Stadionie im. 22 Lipca, podreperowały nieco konto punktowe lechitów, a sympatykom piłki nożnej w Wielkopolsce, pozwoliły z nieco większą nadzieją patrzeć w przyszłość.

Kibice wierzą w swoich piłkarzy, ale tylko niewielka garstka — jak na poznańskie stosunki — zdecydowała się spędzić dwie godziny na śniegu i mrozie. Jeszcze na kilka minut przed rozpoczęciem spotkania, na trybunach Stadionu im. 22 Lipca nie było więcej niż trzy tysiące osób, co było widokiem dość zaskakującym, gdyż, przyszybczyliśmy się do nieco większej liczby widzów na meczach Lecha. Jednak w miarę upływu czasu przybyło sporo osób, tak, że w końcu spotkanie oglądało około ośmiu tysięcy ludzi.

Sądymy, że piłkarzom było nieco cieplej niż kibicom, gdy ci ostatni poza potupywaniem i podskakiwaniem, nie mieli innych możliwości rozgrzania się. Co prawda zawodnicy obu drużyn występowali w strojach sportowych, ale za to mogli sobie pobiegać. Mroź dodatkowo wpłynął na ruchliwość piłkarzy i nawet zawodnicy, którzy znani są z tego, że wola spotkanie rozgrywać „spacerowo”, ruszali się bardzo żywo.

Mecz Lech — Zagłębie Sosnowiec, podobnie zresztą jak inne spotkania piłkarskie o mistrzostwo I ligi, odbywał się w anormalnych warunkach. Śnieg i przenikliwe zimno powodowały, że mecze stały na niższym niż normalnie poziomie, a każdy upadek na zmarzniętą, twardą jak beton ziemię, był bardzo bolesny, a co gorsze groził zawsze poważną kontuzją. W najbliższą sobotę odbędzie się ostatnia kolejka spotkań rundy jesiennej i chociaż telewizyjna Chmurka zapowiadała ocieplenie, trudno przypuszczać aby warunki uległy generalnej poprawie. Powiększenie ligi do 16 drużyn, bogaty sezon spotkań międzynarodowych, spowodowały, że sezon nadmiernie się przedłużył. W przyszłym roku z uwagi na start w finałach mistrzostw świata, sytuacja może być podobna i dlatego trzeba by chyba nieco częściej niż w tegorocznych rozgrywkach, organizować mecze w środę czy czwartek, dając jednocześnie do wykorzystania każdego stadionu, na którym odbywają się mecze o mistrzostwo I ligi, w światło elektryczne.

MACIEJ STABROWSKI

„Boisko w każdej wsi”

Kaczki Średnie wśród laureatów konkursu

Jednym z laureatów XI edycji konkursu ZG LZS, odbywającego się pod hasłem „Boisko w każdej wsi”, jest Technikum Rolnicze z Kaczek Średnich w powiecie tu-

reckim. Młodzież tej szkoły otrzymała w bieżącym roku, pełnowymiarową salę gimnastyczną wraz z zapleczem.

Tegoroczny konkurs rozgrywany był w czterech działach: szkół podstawowych, średnich, Ludowych Zespołów Sportowych oraz Państwowych Gospodarstw Rolnych. W niedzielę w Chabrowie w województwie gdańskim, odbyło się podsumowanie konkursu. Wyliczone, że wartość obiektów sportowych, które w tym roku wzbogaciły wieś sięga 180 mln zł. Składa się na nią 38 stadionów z kompletem boisk, 1300 placów do gier zespołowych i 128 pawilonów.

Tabele • Tabele

PIŁKA NOŻNA

I LIGA

Gwardia — ŁKS	0:1
Lech — Zagłębie Sosn.	2:0
Slask — ROW	0:0
Szombierki — Pogoń	1:0
Zagłębie Wałbrzych — Legia	0:2
Wista — Górnik	1:1
Stal Mielec — Polonia	1:0
Ruch — Odra	3:0

1. Ruch	14	23	33—11
2. Stal Mielec	14	20	21—9
3. Legia	14	18	18—9
4. Wista	14	18	20—12
5. Górnik	14	17	21—11
6. ŁKS	14	16	13—14
7. Szombierki	14	15	15—13
8. Polonia	15	14	14—18
9. Slask	14	13	10—12
10. Gwardia	14	12	14—14
11. Lech	14	12	10—14
12. ROW	14	12	9—14
13. Odra	14	12	12—18
14. Pogoń	14	10	10—20
15. Zagłębie Wb.	15	9	7—19
16. Zagłębie Sosn.	14	5	2—21

KOSZYKÓWKA

I LIGA MĘŻCZYZN

Polonia — Wehrze	68:80 i 77:110
Śląsk — Wista	81:80 i 74:85
Lublinianka — Pogoń	82:88 i 78:82
Slask — Lech	101:85 i 92:69
Resovia — Legia	85:76 i 78:70
1. Resovia	12 22 1079—803
2. Legia	12 21 1078—833
3. Wista	12 21 1065—842
4. Slask	12 19 988—812
5. Wehrze	12 18 1075—842
6. Lech	12 18 964—853
7. Polonia	12 17 914—866
8. Śląsk	12 16 774—888
9. Pogoń	12 15 882—1062
10. Lublinianka	12 13 849—996

I LIGA KOBIEC

Polonia W-wa — AZS Lublin	83:50 i 89:53
Śląsk — Wista	60:54 i 64:89
AZS P-n — AZS W-wa	73:53 i 57:76
ŁKS — Olimpia	92:70 i 71:55
Włocławski Pab. — Lech	47:75 i 53:69
1. ŁKS	12 22 866—677
2. Wista Kraków	12 21 856—696
3. Śląsk Gdańsk	12 21 880—773
4. AZS W-wa	12 21 793—740
5. Lech	12 20 884—728
6. Polonia W-wa	12 18 819—772
7. AZS P-n	12 17 801—809
8. Olimpia	12 16 792—812
9. Włocławski Pab.	12 12 564—836
10. AZS Lublin	12 12 601—1009

II LIGA KOSZYKARZY

AZS P-n — Gwardia Wr.	81:71
Warta — Zastal Z. Góra	77:70 i 75:61
Stal Ostrów — Astoria Rędz.	77:70 i 86:77

II LIGA KOBIEC

Zagłębie K. — AZS T.	68:63 i 4 61
----------------------	--------------

Koszykarki ŁKS liderem

W rewanżowym meczu o mistrzostwo I ligi koszykarki kobiet ŁKS pokonał Olimpię (Poznań) 71:55 (26:35).

Najwięcej punktów dla ŁKS zdobyły: Storożyńska 21, Strumiłło 17, Smoleńska 12. Dla Olimpii Treła 17, Mańczak 16.

Mordercze tempo, jakie narzuciły koszykarki Olimpii w pierwszej połowie, poważnie osłabiło te drużyny w drugiej części spotkania. Mistrzyni Polski rozgrywały pierwszą część meczu na zwolnionych obrotach, a gdy lodzianki wzmościły po przerwie tempo doprowadziły w 25 minucie do wyrównania 37:37. Tuż przed przerwą Olimpia prowadziła już 11 punktami. Pod koniec meczu szybkie ataki Storożyńskiej i Strumiłło zakończyły celnymi rzutami rozstrzygnięto spotkanie na korzyść ŁKS. W tym momencie lodzianki niepodzielnie panowały na boisku. W zwycięskim zespole obok Storożyńskiej i Strumiłło bardzo dobrze grała w obronie Smoleńska. (ob)

Hokeiści na trawie zaproszeni do Nowej Zelandii

Przyszłoroczny plan rozgrywek międzynarodowych Polskiego Związku Hokeja na Trawie uzyskał już aprobatę Polskiej Federacji Sportu. Jednym z ciekawszych jego punktów jest występ Polaków w międzynarodowym turnieju w Nowej Zelandii.

W dniach od 29 stycznia do 18 lutego 1974 r. odbędzie się tam wielki międzynarodowy turniej z udziałem b. mistrzów olimpijskich i świata, reprezentacji Indii i Pakistanu, a także Holandii, Australii, Malajzji, Kanady, Polski i Nowej Zelandii.

Naszą reprezentację wystąpią po raz pierwszy w kraju 27 i 28 kwietnia w Poznaniu, w meczach ze Szkocją.

Z kolei nasza kadra przygotowująca się będzie do Pucharu Europy, który rozegrany zostanie od 2 do 11 maja w Madrycie. Zajęcie w nim 4 miejsca kwalifikuje zespół Polski do mistrzostw świata w 1975 r.

W lipcu Polacy rozegrają kolejny mecz międzynarodowy. W NRD spotkają się z gospodarzami, a także z CSRS. Po wrześniowym (12—14.9.) turnieju drużyn krajów socjalistycznych w Budapeszcie, sezon spotkań międzynarodowych zakończy mecz Polski z Jugosławią w dniach 12 i 13 października w Zagrzebiu.

Ponadto mistrz Polski — Warta Poznań wystąpi 14 i 15 kwietnia 1974 roku w Holandii w finale o Puchar Europy. Dla drużyny młodzieżowej PZHT przewiduje w czerwcu dwa spotkania Polska — NRF, w Wuppertalu oraz turniej przyjaźni w lipcu w NRD.

W naszym obiektywie



Ze zmiennym szczęściem walczyły wielkopolskie zespoły koszykarskie, w ostatniej serii spotkań mistrzowskich. Na zdjęciu: fragment meczu Warta — Zastal Z. Góra, wygranego przez „zielonych”.



W anormalnych warunkach, w śniegu i na mrozie, grali piłkarze Lecha i Zagłębia Sosnowiec. Na zdjęciu: fragment tego spotkania.

Fot. (2) — K. Przychodzki

Wspólnie — łatwiej

Dokończenie ze str. 3

ze Wielkopolska ma w tej dziedzinie znaczne osiągnięcia zapoczątkowane w 1967 roku inicjatywą Egzekutywy KW PZPR w Poznaniu. Myślę o tworzeniu długofalowych programów poprawy warunków pracy i socjalno-bytowych załóg wielkopolskich zakładów oraz o realizacji tych programów przez rady narodowe, ogólny związków zawodowych i administrację przemysłową.

MICHAŁ ŁUCZAK

*) Autor pracy pt. „Model organizacyjny koordynacji poziomu spraw społecznych pomiędzy radami narodowymi, przemysłem, planu centralnego i organizacjami społecznymi” (Poznań 1971).

HUMOR I SATYRA



— Biedny ten Oskar! W taki deszcz wyjść z więzienia!

Przetargi

Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Poznaniu, ul. Czerwonej Armii nr 78 — ogłasza na dzień 15 grudnia 1973 r. — **I PRZETARG NIEOGRANICZONY** na samochody marki:

- „Warszawa” typ 223 —
cena wywoławcza — 30.000 zł
- „Warszawa” typ 224 —
cena wywoławcza — 30.000 zł
- „Warszawa” typ 224 —
cena wywoławcza — 30.000 zł
- „Warszawa” typ 224 —
cena wywoławcza — 30.000 zł
- „Fiat” 1300 typ 125 p —
cena wywoławcza — 40.000 zł

Przetarg odbędzie się o godz. 10 w Izbie Rzemieślniczej — Poznań, ul. Marchlewskiego nr 108/112 (wejście od ulicy Niezłomnych).

Samochody oglądać można na dwa dni przed przetargiem w godz. od 10—14 w garażach Wojewódzkiej Rady Narodowej — Poznań, ul. Marii Magdaleny 1—3.

Przystępujący do przetargu winien wpłacić do kasy Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Poznaniu, ul. Czerwonej Armii 78 — wadium w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej, najpóźniej w przeddzień przetargu. 8530-K1

Praca • Nauka

Autowulkanizacja zatrudni ucznia oraz młodego pracownika. Poznań-Górczyn, Czechostowska 167. 14063g

Krawcowe do szycia koszul, bluzek oraz praso-waczka potrzebne, praca stała. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 13992g.

Lekcje wyrównawcze — utrwalające pod kierunkiem doświadczonych pedagogów (matematyka, język polski — klasa VIII, maturzyści, inni). Mielżyńskiego 16 m. 24. Zgłoszenia godz. 19—20. 13647g

Tańców uczyć. Poznań, Mielkiewicza 27 m. 7a. 14190g

Sprzedaż

Sprzedam duży garaż na rozbiorce. Miejsce nadaje się do budowy domu mieszkalnego, w Miłosławiu, pow. Września. Blizsze informacje: M. Laskowska, Borzykowo, pow. Września. 1011p

Futro nowe popielate, lapki karakulowe, sprzedam. Ściegiennego 122. 14290g

Sadzonki goździków ukorzenione, okazynie sprzedam. Tel. 478-96. 14122g

PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE

zamieni dziurkarkę

SOEMTRON 415

na sprawdzarkę

SOEMTRON 425,

lub zakupi sprawdzarkę.

Centralny Ośrodek Zmechanizowanej Ewidencji przy Zjednoczeniu Budownictwa Rolniczego 60-845 Poznań, ul. Kochanowskiego 7. 8352-K1

Akordeon 80-basowy Weltmeister sprzedam. Kościelna 50 m. 17, po 16. 14333g

Motocykl SHL oraz Pannonię sprzedam. Czerwonej Armii 69 m. 17, Jan-kowiak. 13833g

Sprzedam Pannonię z ko-szem. Jaszńskiego nr 58 (Świerczewo). 13843g

Samochody

Regeneracja wałów korbo-wych Syrena, Wartburg, Trabant, motocykle. Szli-fieria cyndrów — Po-znań-Jeżyce przy Botani-ku, Szczęsna 11, narożnik Nowiny, tel. 41-14-57, Ma-kowski. 14343g

Sprzedam Warszawę M-20 po kapitalnym remoncie. Poznań, Słowiańska 20 m. 10. 13728g

Zguby • Różne

Dnia 30. 11. 73 r. między godz. 10.50 a 11.10 w toalecie hotelu „Merkury” zostawiono pierścionek damski, pamiątkowy. Uczci-wego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodze-niem. Adres wskaże „Pra-sa”. Grunwaldzka 19 dla 14418g.

Pania, która oddała czar-ny portfel do kiosku przy „Olimpii” w poniedziałek, 26 listopada około 5.15 ra-no, proszę o przybycie do Grunwaldzka 131 po 16. 14313g

Zgubione zezwolenie nr Z-58/73 wydane przez Prez. Dzieln. Rady Narodowej Poznań-Grunwald, Wydz. Przem. i Handlu, na wykonywanie rzemiosła w za-kresie ślusarstwa, na na-zwisko Leopolda Lewan-dowski. Poznań, ul. Strze-cha 42. 14359g

30. 11. br. zaginął pies wy-żeł węglerski (6 miesięcy). Zwrot za wynagrodze-niem: ul. Włocławska 30. Ostrzeżenie przed kup-nem. 14383g

Oddam garaż. Ściegiennego 112, tel. 67-63-92. 14314g

Naprawy radio-TV. Złote-nia do 13. Tel. 67-13-21. 13733g

Czyszczenie pierza na po-czekaniu, szycie koider — 7 dni. Poznań, ul. Małec-kiego 34. 14284g

Bezpłatne cyklizowanie parkietów — podłóg, la-kierowanie. Tel. 647-95 od 16. 14202g

Orwochrom — barwne fil-my pozytywowe, wywołuje w terminie 5 dni, wy-konuje również prace a-matorskie czarno-białe z przeźrocz. Jan Kolec-ki, Zakład Fotograficzny, Po-znań, Ratajczaka 36 (na-rożnik Czerwonej Armii). 13689g

Pracownicy poszukiwani

Zakład Samochodów Rolniczych, Poznań, ulica Warszawska 349 — zatrudni pracowników w następujących zawodach:

- blacharz samochodowy.
- lakiernik,
- ślusarz narzędziowy i ogólny.
- spawacz gazowy.

Blizszych informacji udziela Dział Kadr i Szkolenia — telefon 700-81, wewn. 68.

Dojazd do pracy autobusem zakładowym. Gwarantujemy zakwaterowanie. 8389-K1

Komunikaty

Wielkopolskie Okręgowe Zakłady Gazownictwa w Poznaniu, ul. Grobla 15 — podają do wiadomości wszystkich odbiorców gazu korzystających z palników laboratoryjnych typu „Bunse-na” oraz „Teclu”, że palniki te nie nadają się do spalania gazu ziemnego z azotanem.

W związku z tym należy zaopatrzyć się w pal-niki laboratoryjne typu „Meckera”. przeznacz-o-ne do spalania gazu ziemnego z azotanem.

Dyrekcja
Wielkopolskich Okręgowych
Zakładów Gazownictwa
8442-K1

Dnia 1 grudnia 1973 r. zmarł w Bogu po ciężkich cierpieniach i po żmudnej 58-let-niej pracy zawodowej, nasz najdroższy mąż i ojciec

inż. dypl.

BOLESŁAW BIAŁOPIOTROWICZ
komandor - porucznik w st. spoczynku.

Pogrzeb odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 8.40 na cmentarzu na Junikowie,

o czym zawiadamiają
pograżone w głębokim smutku

żona i córki
14452g

Dnia 2 grudnia 1973 r. zmarł nasz drogi mąż, ojciec, teść, dziadek, brat, szwagier i wujek, śp.

WIKTOR KORTYLEWICZ

były inspektor Zakł. Położn.-Ginekol.
w Poznaniu.

Pogrzeb odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 13.05 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżona
rodzina

Poznań, Staszica 9 m. 5. 14392g

Długoletniemu pracownikowi Zakładów Maszyn Chemicznych „Metalchem” w Po-
znaniu

ANTONIEMU BŁASZCZAKOWI
wyraży serdecznego współczucia

z powodu zgonu

Żony

składają

Dyrekcja, POP, Rada Zakładowa
Rada Robotnicza i współpracownicy
8552-K1

Dnia 2 grudnia 1973 roku zmarł nagle w wieku lat 57

ZYGMUNT KOZIOŁEK

były mistrz Polski w boksie.

Pogrzeb drogiego nam Zmarłego odbę-dzie się dnia 5 bm. o godz. 11 na cmenta-rzu junikowskim.

Rodzina

Poznań, ul. Wojskowa 23 m. 14. 14430g

W dniu 1 grudnia 1973 r. zmarła po cięż-kich cierpieniach moja najdroższa żona, matka, teściowa i babcia, przeżywszy lat 51

CECYLIA BŁASZKA

z domu Krzywos

Pogrzeb odbędzie się w dniu 5 bm. o go-dzinie 13 na cmentarzu na Miłosto-zie (Główna).

W smutku pograżony
mąż z rodziną

Poznań, Rynek Śródecki 15 m. 15.
Osobnych zawiadomień nie wysyła się.
14429g

Dnia 1 grudnia 1973 r. zmarła nasza dłu-goletnia pracownica

URSZULA NITSCHKE

Pogrzeb odbędzie się w dniu 4 grudnia 1973 r. o godzinie 13.05 na cmentarzu juni-kowskim.

Rodzinie Zmarłej wyrazi serdecznego współczucia składają

Rada — Zarząd — załoga
Spółdzielni Pracy Branży Skórzanej
„Sportowa”

8553-K1

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 2 grudnia 1973 r. zmarła nasza uko-chana matka, siostra, teściowa i babcia

JANINA KINIC

z domu Włażlak

Pogrzeb odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 11.30 na cmentarzu sołackim.

W smutku pograżona
rodzina

Poznań, ul. Nad Wierzbakiem 26 m. 6. 14476g

Dnia 1 grudnia br., zmarł po długich i ciężkich cierpieniach mój ukochany mąż, nasz najdroższy ojciec, teść, dziadziuś, brat, szwagier i stryj

FRANCISZEK SOBCZAK

długoletni pracownik HCP

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 4 grudnia br. o godz. 14.15 na cmentarzu na Junikowie.

W głębokim smutku pograżeni
żona, synowie, synowe
wraz z rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Poznań, ul. Bukowa 2a m. 13. 14376g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 2 grudnia 1973 r. odszedł od nas niespodziewanie, namaszczony Olejami św., mój najdroższy, nigdy niezapomniany mąż, najukochańszy ojciec, teść i dziadziuś, przeżywszy lat 69, śp.

ALFONS WERNER

mistrz kaletniczy

Pogrzeb odbędzie się dnia 5 bm. o go-dzinie 10.25 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżona
żona z rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Poznań, ul. Garbary 42 m. 2. 14428g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 2 grudnia 1973 r. zmarł w wie-ku 52 lat, opatrzony Sakramentami św., nasz najdroższy mąż, ojciec, syn i brat, śp.

ZDZISŁAW OKO

Pogrzeb odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 12.30 na cmentarzu na Junikowie.

Pograżona w smutku
rodzina

Poznań, ul. Dominikańska 7 m. 6. 14426g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 1 grudnia 1973 r. zmarł, opatrzo-ny Sakramentami św., po długiej i cięż-kiej chorobie, przeżywszy lat 73, mój naj-droższy mąż — wierny przyjaciel mego życia, kochany brat, szwagier i wujek

STANISŁAW WYSOCKI

porucznik Powstania Wielkopolskiego, uczestnik I i II wojny światowej, walk w kampanii wrześniowej 1939 r., odznaczo-ny za udział w walkach Srebrnym Krzy-żem Orderu Virtuti Militari, Wielkopol-skim Krzyżem Powstańcym, Krzyżem Wa-lecznych, Medalem za Warszawę i innymi odznaczeniami.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 5 bm. o godz. 15 na cmentarzu górczyńskim.

Pograżone w smutku

żona i rodzina

Poznań-Podolany, Zakopiańska 22. 14407g

† Dnia 3 grudnia 1973 r. zmarł po dłu-giej i ciężkiej chorobie, opatrzony Sa-kramentami św., mój ukochany mąż, nasz najtroskliwszy ojciec, teść, dziadek, brat, szwagier i wujek, przeżywszy lat 76, śp.

TOMASZ REISS

były st. wachmistrz 7 pułku
Strzelców Konnych Wlkp.

Pogrzeb odbędzie się dnia 6 grudnia br. o godz. 11 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżona
rodzina

Poznań, ul. Dąbrowskiego 86 m. 3.

† W dniu 1 grudnia 1973 r. zginął śmier-cią tragiczną mój najdroższy mąż, ko-chany ojciec, teść i dziadek, przeżywszy lat 59, śp.

STANISŁAW MATUSZAK

pracownik PKP

Pogrzeb odbędzie się dnia 4 grudnia 1973 roku o godz. 15 na cmentarzu w Żabikowie.

W głębokim smutku pograżona

rodzina

Luboń, ul. Matejki 6 b.

† W dniu 1 grudnia 1973 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach, nasza ukochana i nigdy niezapomniana córka, matka, siostra, teściowa i babcia, śp.

CECYLIA CZESŁAWA SOBECKA
z domu Gzowska

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 5 bm. o godz. 14.50 na Junikowie.

W smutku pograżona
rodzina

14468g

† Dnia 2 grudnia 1973 r. zmarł po krót-kiej chorobie, przeżywszy lat 78, mój mąż, troskliwy ojciec i dziadek, śp.

JÓZEF PIĄTKOWSKI

podporucznik Powstania Wielkopolskiego.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 5 bm. o godz. 10.30 na cmentarzu górczyńskim.

W smutku pograżeni

żona, syn, synowa i wnuczka

Poznań, Głogowska 116 m. 8. 14501g

† W dniu 2 grudnia 1973 r. rozstał się z tym światem po krótkich, ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, kochany tatuś, syn, brat, szwagier i wujek, przeżywszy lat 55

WŁADYSŁAW BUDNY

Pogrzeb odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 9.15 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim bólu i żalu pozostają

żona z synami i rodziną

Poznań, ul. Przybyszewskiego 28 m. 25. 14489g

† Z głębokim bólem i żalem zawiada-miamy, że dnia 30 listopada 1973 roku zgasło mi najdroższe i nigdy niezapomnia-ne serce, pełne poświęceń w życiu, oto-czone moją wielką miłością — jedyna dro-ga siostra — kuzynka i ciocia, opatrzona Sakramentami św., przeżywszy lat 59, śp.

MARIA KOPERSKA

emerytka PKP

Odprowadzenie drogich zwłok do grobu rodzinnego z kaplicy cmentarnej na Miłos-towie (Główna) odbędzie się w dniu 5 grud-nia br. o godzinie 14.

W smutku pograżona

siostra

Poznań, Strzelecka 22/24 m. 12. 14352g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 2 grudnia 1973 r. zmarł po ciąż-nych i ciężkich cierpieniach mój kochany mąż i tatuś, drogi zięć, brat, stryj, szwa-gier i wujek, śp.

WŁODZIMIERZ MATUSZEWSKI

Pogrzeb odbędzie się na cmentarzu para-fialnym Św. Jana Vianney przy ul. Lutyc-kiej, w dniu 6 grudnia 1973 r. o godz. 13.

Pograżona w żalobie
żona z córeczką i rodziną

Poznań, Osiedle Jagiellońskie 103 m. 5. 14479g

† W dniu 30 listopada 1973 roku zasnął w Panu nasz ukochany, pełen poświęce-nia i troskliwości mąż, ojciec, teść, dia-dunio i wujek, śp.

WOJCIECH OLEJNICZAK

lat 83.

W głębokim smutku pograżona
żona z rodziną

Poznań, ul. Kraszewskiego 4 m. 5.

Nowy Sącz. 14256gpr.

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 2 grudnia 1973 r. odeszła od nas na zawsze, po długich cierpieniach, nama-szczona Olejami św., nasza najdroższa i najukochańsza matczka, teściowa, bab-cia, szwagierka i ciocia, przeżywszy lat 79

ROZALIA PRZYBYŁA

z domu Skotarczyk

Pogrzeb odbędzie się w dniu 5 bm. o go-dzinie 14.15 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżona
rodzina

Poznań, ul. Grottgera 3 m. 1. 14469g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 1 grudnia 1973 r. po ciężkiej cho-robie zakończył swe pracowite życie, opa-trzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, ukochany ojciec, teść, dziadek i wu-jek, przeżywszy lat 77, śp.

LUDWIK LEWANDOWSKI

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 5 bm. o godz. 13.30 z domu żałoby na cmentarz parafialny w Kicinie.

W smutku pograżona

żona z rodziną

Koziegłowy, ul. Podgórna 20. 14375g

† W dniu 2 grudnia 1973 r. zmarła, prze-żywszy 83 lata, opatrzona Sakramen-tami św., najdroższa matka, babcia i pra-babcia

Mieczysława Kazimiera

SCHNITTER

z d. Szlachetka

Pogrzeb odbędzie się dnia 5 grudnia 1973 roku o godz. 13.40 na cmentarzu junikow-skim,

o czym zawiadamia
pograżona w głębokim smutku

rodzina

Poznań, Dolna Wilda 44 m. 2. 14478g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 2 grudnia 1973 r. zmarł mój ko-chany mąż i tatuś, śp.

Mieczysław Zygmunt FRONTCZAK

były oficer Polskich Sił Zbrojnych
na Zachodzie.

Pogrzeb odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 8.05 na cmentarzu junikowskim.

TEATRY

OPERA — g. 19 „Halka”.
MUZYCZNY — g. 19 „Paganini”.
POLSKI — próba.
NOWY — nieczynny.
MARCINEK — g. 17 „Czy Pa-
cydio to Straszdylo”.

KINA

KDF MUZA — g. 15, 17.30 „Nie
zastarujemy się razem” (fr. 16 l.).
g. 20 DKF „Kamera” (seans zam-
knięty).
KDF PAŁACOWE — g. 15, 20
„Zazdrość i medvevna” (pol. 16 l.).
g. 17.30 seans zamknięty.
APOLLO — g. 11, 15, 19 „W pus-
tyni i w puszczy” (pol. 7 l.).
BALTYK — g. 10, 12.30, 15, 17.30,
20 „Eldorado” (USA 14 l.).
SCALA — g. 10, 12, 16, 18, 20
„Nie piję, nie pali, nie podrywa,
ale...” (fr. 18 l.).
GRUNWALD — g. 17, 19.30
„Siedziwo skończono, proszę za-
pomnieć” (wł. 18 l.).
GWIAZDA — g. 10, 12, 14, 16, 18,
20 „Brat doktora Homera” (jug.
16 l.).
KOSMOS — g. 17 „Nie piję, nie
pali, nie podrywa, ale...” (fr. 16 l.).
MALTA — g. 16, 18, 20 „Undeek
czarnego konsula” (radz. 14 l.).
MINIATURKA — g. 16, 19 „Tyl-
ko dla ołów” (ang. 14 l.).
OLIMPIA — g. 15 „Opis obczy-
żów” (pol. 16 l.).
OSIEDLE — g. 16, 19 „Smic,
smac, smoc” (fr. 16 l.).
PANCERNIAK — g. 17.30, 20
„Śmierć czarnego konsula” (czes.
16 l.).
PRZYJAŹŃ — nieczynny.
RIALTO — g. 10, 13, 16.30, 19.30
„W krew zła” (fr.-wł. 16 l.).
RUSALKI (Szwajc.) — g. 15,
17, 19.30 „Serafino” (wł. 16 l.).
SCALA — g. 16, 18, 20 „Zbierz-
nik” (ang. 14 l.).
WARTA — g. 9.30, 11, 20 „XII
Festiwal Filmów Turystycznych”
(pol. 7 l.). g. 12.30, 15 „Głos na
sprzedaż” (wł. 16 l.). g. 17.30 DKF
„Dyskurs” („Tragedia Makbeta”
ang.).
WCZASOWICZ (Puszczykowo) i
WRZOS (Mosina) — nieczynny.
WILDA — g. 10, 12.30, 15.30 „Nis-
zczenia Alfreda” (fr. 14 l.). g. 18
„W pustyni i w puszczy” (pol.
7 l.).
WRZOS (Lubon) — g. 18 „Klu-
te” (USA 18 l.).
FOTOPICTON — g. 13-19
„Osiedle Wielkiego Października
na Winogradach”.

DYZURY

SZPITAL: Interna, chirurgia
ogólna, okulistyka, neurologia —
ul. Walki Młodych 7; laryngolo-
gia — ul. Przybyszewskiego 49;
psychiatria — ul. Szpitalna 29/33.
Pogotowie Ratunkowe dla Po-
znania (ul. Chelmońskiego 20); wy-
padki uliczne tel. 999; nagłe za-
chorowania i cięższe wypadki, tel.
66-00-66.
Centralny Ośrodek Informacji
Medycznej Służby Zdrowia w Po-
znaniu — tel. 540-93.
Miejska Lecznica dla Zwierząt
ul. Grunwaldzka 248, tel. 672-414 —
g. 9-21 (w nocy nagłe wypadki).
Telefon Zaufania — nr 586-87
522-51.
Apteki: Dzierżwińskiego 349; Da-
browskiego 140/142; Głogowskie-
go 107/109; Główna 53; Mickiewicza 92;
Mazowiecka 12; Kórnicka 24; Sto-
wianka; Starolecka 78; (dyskurs
nocne), Marcinkowskiego 11 (cał-
dobowe).

RADIO

PROGRAM I: 7.40 Takt i minu-
ty; 8.05 Uprzejmości; 8.10 Mel. 7
stolic; 8.35 Koszaliński koncert roz-
rywkowy; 9.05 Non stop Instrumen-
talny; 9.30 Radio Praga prezenta-
cja; 9.45 Ślaskie mel. lud. w wyk-
ch. i kapeli ludowej pod dyr.
W. Byszewskiego; 10.08 W krainie
operetki; 10.30 „Trzy minuty ci-
szy” odc. 14 pow.; 10.40 „Beach
Boys” contra „Trubadurzy z Du-
brownika”; 11.05 Non stop polskich
melodii; 11.25 Refleksi; 11.30 Kone-
przed hejnałem; 12.20 Mel. lud. Ma-
zowskiej; 12.30 Estrada młodych; 13
Wieś tańczy i śpiewa; 13.35 Jazz z
uśmiechem; 14 Ze światła nauki i
techniki; 14.05 Muzyczny omnibus;
14.30 Sport to zdrowie; 14.35 Zo-
lotańska koncert; 15.05 Mel. dla
solenizantek; 15.30 Listy z Polski;
15.35 — Śpiewają solenizantki; 16.10
Barbarkowy koncert; 16.30 Płyty z
różnych stron — ZSR; 17 Studio
Młodych: Radio-Kurier... 17.15 Stu-
dio nowości; 17.50 Rytm, rynek, re-
klama; 18.05 Dwa oblicza gwiazd;
18.30 „Studium wiedzy polityczno-
społecznej”; 18.40 „Fonoserwis”;
19.05 Muz. i Aktualn.; 19.30 Barok
dla wszystkich — Kone. Telema-
na; 20.15 Kone. barbarkowy; 21
Rytm, taniec i piosenka; 21.25 Ak-
tualności kulturalne; 21.30 Rytm,
taniec i piosenka; 22.05 Kone. Zyc-
zeń; 22.25 Co słychać w świecie;
22.30 Rytm, taniec i piosenka; 21.10
Korespondencja z zagranicy; 23.15
„Jam Session”; 0.05 Kalendarz Nau-
ki Polskiej; 0.10 Program nocny z
Katowic.

WIADOMOŚCI: 5, 6, 7, 8, 9, 10,
12.05, 13, 16, 20, 22, 23, 24, 1. 2. 2.55.
PROGRAM II: 7.35 W radiowym
tyguli; 8.35 Z mikrofonem w fa-
bryce; 8.55 Muz. spod strzechy; 9
Dla kl. V (historia) „Bogowie przy-
byli do Rzymu” — słuch.; 9.30
Polskie góry — w piosence; 9.40
Dla przedszkolki „O dobrym duchu
kopalni” — słuch.; 10 Kto się z cie-
go śmieje; 10.30 Barbarkowe świe-
to; 10.50 St. Moniuszko: Uwertura;
11 Dla kl. VII (geografia) „Przez
kraje miedzywojska”; 11.25 Mel.
ślaskie w rytmach tanecznych;
11.35 Radziwów przetrwał; 11.40
Skryżka poszukiwania rodzin;
PCK: 11.45 Od Tatr do Baltyku; 13
Dla kl. III i IV (wzch. muzyczne)
„Pies na medal”; 13.20 Mikrore-
cital J. Kubickiej; 13.35 „Za usypa-
nie”.

Śmierć za kilkadziesiąt złotych

Śa wśród nich ludzie różni: pracownicy naukowy jed-
nej z poznańskich uczelni i
osoby ze społecznego margine-
su, są zajmujący poważne sta-
nowiska, ale także uchylający
się od pracy. Pewni siebie, po-
trafiący wywieść w pole nie
jeden zespół sędziowski, a za-
razem na każdy odgłos dzwon-
ka u drzwi z niepokojem zer-
kający przez wizjer. Złodzie-
je, z których wielu unika ka-
ry — złodzieje energii elek-
trycznej.

W ubiegłym roku 111 ama-
torów „nieczyjnej energii” skra-
dło w Poznaniu 29 000 kilowat-
tgodzin o wartości 268 000 zł.
W bieżącym roku w III kwarta-
le ujawniono 61 przypad-
ków kradzieży 313 kWh warto-
ści 295 000 zł. Na terenie
części województwa, obsługi-
wanej przez Zakład Energe-
tyczny Poznań-Teren skradzio-
no w latach 1969-1973
1 737 000 złotych, a w roku
1970 w całym kraju aż
26 300 000 zł. Są to jedynie
ilości wykryte, a bez obawy
o przesadę można stwierdzić,
że 100 milionów złotych „ucie-
ka” dzięki pomysłowości „za-
pobiegliwych”.

TRUDNO WYKRYĆ

Pomysłowość amatorów ener-
gii „za darmo” jest zadziwia-
jąca: potrafią wyprowadzić ka-
bel wprost z bezpiecznika,
podłączyć się do swery alarm-
owej, linii wysokiego napię-
cia, przewiercić licznik, by
drutem powstrzymać tarczę
odmierzającą kilowatogodzin-
ny itp. „Lewy” przewody um-
ieją ukryć w ścianie, pod

Na Osiedlu Przyjaźni

Na ten sklep czekali mieszkańcy

Wczoraj rano otwarto na
Osiedlu Przyjaźni (Winogrady)
pierwszy pawilon handlowy, w
którym mieści się sklep ogólni-
nospożywczy. Wreszcie więc
około 13 000 osób, zamieszka-
łych na tym osiedlu, może na
miejscu zaopatrywać się w
artykuły pierwszej potrzeby.

Jest to największy z dotych-
czasowych sklepów PSS „Spo-
łem” w naszym mieście. Jego
powierzchnia użytkowa wyno-
si 1100 m kw., w tym sprze-
daz odbywa się na 650 m kw.
W sklepie, którym kieruje wie-
loletni pracownik PSS — Ma-
rian Mroczkowski, znajdują
się także wydzielone stoiska:
drobiarskie, z warzywami,
owocami, wędlinami, mięsem,
przetworami mleczarskimi itp.
Pawilon wyposażony jest
również w duże zaplecze oraz
pomieszczenia socjalne dla pra-
cowników, m. in. szatnie, ja-
dalnię i natryski.

Na podkreślenie zasługuje
fakt, że obiekt, który przez bu-
dowlanych został przekazany 7
listopada, PSS zagospodarowa-
ła w bardzo krótkim okresie.
W przyszłym też roku ma tu
być wydzielone miejsce na
sprzedaż artykułów gospodar-
stwa domowego. (a)

nyimi górami” fragm. pow. F. Przy-
byszewskiego; 13.55 Mini przegląd
folklorystyczny. Dziś — Polska; 14
Wiecej, lepiej, taniej; 14.15 — Tu
Radio — Moskwa; 14.35 Z estrady
warszawskiej PWSM; 15 Program
dla dziewcząt i chłopców; 15.40 Za-
gadki muzyczne; 16 Urządzenie zie-
mi; 17.25 Aud. społ.; 17.40 Postawy
i działania; 17.50 Radioexpress;
18.05 Śpiewa Pozn. Chór Chłopców
pod dyr. J. Kurczewskiego; 18.20
10 minut w jednej tonacji; 18.40
Widnokrąg; 19 Studio Młodych;
„W górniczej rodzinie”; cz. II re-
portaży; 19.15 Język angielski; 19.30
Magazyn literacko-muzyczny nt.
„Ślask złoty, srebrny i brązowy”;
21 Kwadrans muzyczny K. Stro-
menger; 21.15 Reportaż literacki
Agaty Woźniak; 21.55 Rozmowy
o wychowaniu; 22.05 Muzyka w
teatrze; 22.30 Kalendarz kultural-
ny; 23 Portrety polskich kom-
pozytorów — Józef Świder; 23.40
Z muzyki XX wieku.

WIADOMOŚCI: 3.30, 4.30, 5.30,
6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 18.30,
21.30, 23.30.

PROGRAM II: 7.30 Sandomier-
skie gawędy i legendy — przed
mikrofonem J. Wendland; 7.40 Mu-
zyka zegaryna; 8.05 Przerwa
konserwacyjna; 15.10 Pod egidą
„Stodół”; 15.30 1:1 o sporcie roz-
mawia B. Tomaszewski i S. Wy-
socki; 15.45 „Dzwony rurowe” cz. II
— gra Mike Oldfield; 16.10 W
kregu jazzu; 16.30 Z nowej płyty
Salvatore Adamo; 16.45 Nasz rok
73; 17.05 „Dzień szakala” 8 odc.
pow.; 17.15 Mój magnetofon; 17.40
Słownik sztuk pięknych — Andrzej
Matyni; 18 „Niepokój” — gra

kaflami pieca, zrecznie i szyb-
ko zacierać ślady. Wykrycie
nielegalnego poboru jest więc
trudne. Kontrolę często nie
przeznaczają spodziewanych re-
zultatów. Czasami jednak się
to udaje, a wtedy...

Aby sprawę przekazać orga-
nom ścigania bądź kolegium
należy: sporządzić protokół,
jeśli to możliwe zrobić zdję-
cie, które później posłuży za
dowód, wysłać zawiadomienie
do prezydium właściwej rady
narodowej, przeprowadzić wy-
wiad, wylczyć straty jakie po-
niosła energetyka, zawiadomić
radcę prawnego, wysłać moni-
tor, aby „szanowny pan zło-
dziez” skruszył się nieco i za-
płacił bez sądu, uczestniczyć
w przesłuchaniach i rozpra-
wach...

BEZKARNOŚĆ?

Sporo kłopotów przysparza
też energetyce postawa wy-
miaru sprawiedliwości wobec
ujawnionych sprawców kra-
dzieży energii. Na spotkaniu
energetyków z przedstawicie-
lami prokuratury, na podsta-
wie analizy z trzech woje-
wództw ustalono, że przeszło
70 procent spraw skierowa-
nych do organów ścigania jest
umarzanych.

Zdarzało się już, iż zalega-
jący z czynszem, znany z uch-
lania się od płacenia, przyła-
pany 4-krotnie na kradzież
energii (na sumę 4411 zł) zo-
stał „uniewinniony” z powo-
du braku dowodów (?). Zda-
rzały się przypadki, karykatu-
ralne: oskarżonemu o kradzież
prądu wartości ok. 900 złotych
obniżano roszczenie do... 2,79
zł, co nawet nie jest podzieli-
ne przez 90 groszy, a tyle kos-
tuje kilowatogodzina.

Bywają inne przypadki:
zgodnie z zarządzeniem Mini-
stra Górnictwa i Energetyki
w chwili ujawnienia kradzie-
ży nalicza się należność za ca-
ły rok, chyba, że sprawca
przyzna się (?) od kiedy za-

czął kraść. Sąd domaga się je-
dnak by całoroczna kradzież
udowodnić, a jest to niemoż-
liwe. Jak wskazać sprawcę, gdy
ani żona, ani mąż do przestęp-
stwa nie przyznaje się, choć
oboje są współwinni?

ZNIKOMA SZKODLIWOSĆ CZYNU

Tak najczęściej motywuje
się umorzenie śledztwa, ale...
Wspomniałem o szacunkowych
100 milionach złotych rocz-
nych strat. A absorbowanie
wielu ludzi jako kontrolerów,
przygotowywanie żmudnie do-
kumentacji, odrywanie od za-
jęć pracowników w charakte-
rze świadków itp. Sa to straty
zarówno efektywne, jak i
społeczne.

Idźmy dalej. Partacka i
prymitywna robota dla każde-
go ze złodziei skończyć się mo-
że tragicznie. Dochodzi do tego
groźba pożaru, zniszczenia in-
stalacji elektrycznej w całym
domu itp. Choć kradnacy sto-
sują dziwną kalkulację: śmierć
za kilkadziesiąt złotych, do-
chodzi do tego jeszcze aspek-
ty moralne, wychowawcze i
społeczne owej „bezkarności”.
Jest to więc problem obojętnie nie moż-
na.

„Nielegalny pobór energii”
od lat frapuje nie tylko ener-
getyków. Czas najwyższy by
znalazł on skuteczne rozwiąza-
nie.

ANDRZEJ SKRZYPCZAK

Jeszcze raz „Popierajmy się”

Duża popularność występów war-
szawskiej grupy „Popierajmy się”
spowodowała, że Poznań będzie
miał okazję jeszcze raz spotkać
się z Jackiem Fedorowiczem, Ta-
deuszem Rossem, Ryszardem Ma-
kowskim i Andrzejem Mulkow-
skim. Dodatkowy koncert odbę-
dzie się dnia 5 grudnia o godzinie
17 i 20 w sali kina „Grunwald”.
(ten)

Wprowadzanie w życie

586-87. Telefon Zaufania. W chwili depresji i załamania
wiele osób wykręca ten numer, by podzielić się swymi tros-
kami z kimś, kto cierpliwie wysłucha i udzieli rady. Sa wśród
nich także ludzie młodzi, szukający pomocy w rozwikłaniu
szkolnych trudności czy pierwszych miłosnych niepowodzeń.

Wśród pracowników Telefo-
nu, udzielających im porad,
zrodziła się myśl utworzenia
przy Przychodni Zdrowia Psy-
chicznego dla Dzieci i Młodzie-
ży w Poznaniu specjalnej pla-
cówki, która by w formie an-
onimowej udzielała młodzieży
do lat 18 oraz jej rodzicom po-
rad z zakresu problematyki
wychowawczej, wychowania
oraz uświadamiania seksualne-
go, psychoterapii reakcji ner-
wowych, zagadnień prawnych
itp.

1 października br. przy ul.
Marcinkowskiego w Poznaniu
powała Społeczna Poradnia
Problematyki Młodzieżowej, w
której codziennie od 8 do 10 i
od 16 do 18 pełnią dyżury fa-
chowi pracownicy Przychodni
Zdrowia Psychicznego dla Dzie-
ci i Młodzieży oraz Telefonu
Zaufania: dziecięcy psychiatry,
pediatrzy, psychologowie ze
specjalnością kliniczną i wy-
chowawczą oraz prawnicy.

Z porad — jak dotąd — ko-
rzysta przede wszystkim mło-
dzież, która szuka tu odpowie-
dzi na pytanie o przyczyny
szkolnych niepowodzeń. Nie-
których sprowadzają konflikty
wynikłe z przymusowego wy-
boru szkoły przez rodziców,
spora grupę interesującą proble-
my życia seksualnego. Z kolei
rodzice szukają pomocy w usta-
leniu przyczyn nieprawidłowe-
go, ich zdaniem, stosunku dzie-
ci do nich i narastającego w
związku z tym kryzysu zaufa-
nia.

Społeczna Poradnia Proble-
matyki Młodzieżowej utworzy-
ła też koło prelegentów, przy-
gotowanych fachowo do wy-
głaszania prelekcji w zakła-
dach nauczania i wychowania
dla personelu pedagogicznego,
rodziców i młodzieży szkolnej
na temat rodzajów i przyczyn
nerwicy u dzieci i młodzieży, za-

burzeń emocjonalnych, fizjolo-
gii okresu dojrzewania, wycho-
wania i uświadamiania seksual-
nego itp. Jak dotąd — 3 szko-
ły postanowiły skorzysta-
ć z pomocy Poradni w organizo-
waniu zajęć w ramach lekcji po-
święconych zagadnieniom przy-
spობienia do życia w rodzi-
nie. (bw)

Co można zrobić z mleka

Odpowiedź na to pytanie da-
ła Poznańska Spółdzielnia Mle-
czarska i Technikum Gastro-
nomiczno-Hotelarskie przygo-
tując pokaz i degustację pot-
raw przyrządzonych z mleka
i jego przetworów.

Czego tam nie było? Wśród
40 zaprezentowanych dań, ko-
lorowych i apetycznych, naj-
więcej słów uznania zdobyły
sałatki z serów twardych, za-
kaski gorące jak grzanki ho-
lenderskie, talarki serowe, spi-
ralki, dalej jajka nadziewane
pastami serowymi, pierogi, kot-
leciki z ryżu i sera, a przede
wszystkim desery: budynie z
sera, serniki z owocami, lody,
kremy, galaretki i chłodzące
naboje z mleka.

Zestaw potraw przygotował
według receptur gastronomicz-
nych i własnych zespołu ucze-
nia IV klasy Technikum Gas-
tronomicznego i klas II i III
zasadniczych klas kucharskich
pod kierunkiem nauczycielek:
Teresy Dolaty, Ireny Wyrem-
belskiej, Stanisławy Sadow-
skiej, Marii Kryszkiewicz i Mi-
rosławy Bednarczyk.

Warto byłoby doświadczenia
organizatorów pokazu przeka-
zać placówkom zbiorowego ży-
wienia i zakładom gastrono-
micznym. Może wtedy rozsze-
rzyłyby się zestawy potraw ofe-
rowanych klientom, tym bar-
dziej, że pokaz adresowany był
również do nich. Poza tym mys-
li się o zorganizowaniu podob-
nej imprezy zakrojonej na szers-
szą skalę. Projektuje się wzor-
cowe menu dla żłobków, przed-
szkoli, stołówek szkolnych i
internackich, barów itp. (ten)

Recital fortepianowy B. Grajewskiej

W Auli UAM odbędzie się dzi-
siaj o godz. 18 recital fortepiano-
wy Barbary Grajewskiej. Pianist-
ka jest absolwentką Państwowej
Wyszej Szkoły Muzycznej w Wa-
rszawie (klasa prof. J. Ekiera ukoń-
czyła z wyróżnieniem). Została
wyróżniona dyplomami na VIII
Międzynarodowym Konkursie Cho-
pinowskim oraz Międzynarodowym
Konkursie w Genewie. (ad-o)

echa naszych publikacji

Wkłady do długopisów będą wymieniane

Po opublikowaniu listów czy-
telników na temat złej jakości
wkładów do długopisów Ze-
nith 4 otrzymaliśmy następu-
jącą treść wyjaśnienia od
Czesłochowskich Zakładów
Materiałów Biurowych.

Do produkcji wkładów stosu-
jemy między innymi końcówki,
tusz, uszczelniając i rurki z im-
portu, z renomowanych firm kra-
jów zachodnich, a jednak zdarza
ją się sporadyczne wypadki, że w
otrzymanej partii towaru znajdują
się wadliwe sztuki. Stąd też z prz-
czyn niezależnych od nas — zeta-
szanie reklamacji jakościowych.
Sa to z reguły mankamenty, któ-
rych nie jest w stanie wykryć
kontrola jakości, ujawniają się
one bowiem podczas użytkowania
wyrubu.

Czynimy wszystko aby produk-
cja wadliwej było jak najmniej.
Jednak przy produkcji masowej
„dżarzia” się przypadki przeoczeń
i niedopatrzeń. Aby więc kon-
sumenta nie narazić na straty, do-
pismo na opakowaniu indywidual-
nym, że „w przypadku stwierd-
zenia wadliwych wkładów produk-
cyjnych nagrań płytowych z do-
robku najlepszych organizmów jaz-
zowych.”

ZAMIAR SKREŚCENIA LUB ZMIANY ZAJMOWANEGO PASA RUCHU NALEŻY ZAWCZASU SYGNALIZO- WAC

„Alfa” — przed Gwiazdką



Imponująco prezentuje się
świetlna iluminacja gmachu
zajmowanego przez PSS „Spo-
łem”, a mieszczącego w dol-
nej części popularny Spół-
dzielczy Dom Handlowy
„Alfa”. Handlowcy zadba-
li też o przyciągającą oko,
przedświąteczną dekorację
witryn wystawowych. (ad)

Fot. — K. Przychodzki

INFORMUJEMY

Dzisiaj: ● Godz. 17 — odczyt
dra Joachima Domsty pt. „O pew-
nych równaniach różnicowych
związanych z funkcjami gęstymi”.
sala 103, ul. Strzelecka 11 (Insty-
tut Matematyki Politechniki Po-
znańskiej); ● Godz. 18 — odczyt
prof. dra hab. Wacława Pitkow-
skiego nt. „Wpływ podziatu pra-
cy na system bodźców”, sala nr
403 IV piętro Akademii Rolniczej,
ul. Wojska Polskiego 28; — ▲ Sa-
la Kominkowa Pałacu Kultury w
Poznaniu, ul. Czerwonej Armii
80/82 — impreza pt. „Było organ-
istów wielu...” — prezentacja naj-
nowszych nagrań płytowych z do-
robku najlepszych organizmów jaz-
zowych.

TELEWIZJA

PROGRAM I: 9 — „Pan de Mon-
soreau” — film serjyn prod.
franc., odc. IV nt. „Rozbity pu-
char” (kolor); 10 — Dla szkół —
Język polski. II le. — Juliusz
Słowacki: „Kordian” cz. I; 15.20 —
TTR — Matematyka. I. 34: „Ba-
dania funkcji” cz. I; 15.55 — TTR
— Hodowla zwierząt. I. 20: „Uży-
wanie mięsa i mleczarstwa byd-
ła”. nowt.; 16.30 — Dziennik (ko-
lor); 16.40 — „Rodzina Durlow” —
film serjyn prod. franc. (kolor);
17.05 — Telereklama; 17.10 —
„Górnictwo najbliższego jutra”
(kolor); 17.35 — Dla młodzieży —

Konsultacja: „Uniwersytet 8 mi-
lionów”; 18.05 — „INTER-TIE 72”
— reportaż z Międzynarodowego
Festiwalu Chóralnego w Middle-
sbrough. W programie wystąpi
Chór Akademicki Uniwersytetu
im. Adama Mickiewicza w Pozna-
niu pod dyr. S. Kulczyńskiego;
18.25 — „Panorama Lubuska”; 18.45
— „Na mapie wyborczej”; 19.10 —
Przypominamy, radzimy; 19.20 —
Dobranoc i Dziennik (kolor); 20.15
— „Pani de Monsoreau” — film
serjyn prod. franc., odc. IV pt.
„Rozbity puchar” (kolor); 21.10 —
„Świat i Polska” (kolor); 21.55 —
„Pieśń Gruzji” — film TV radz.
(kolor); 22.30 — Dziennik (kolor);
22.45 — Wiadomości sportowe.

PROGRAM II: 16.45 — „Górnicy
stan” — felieton filmowy; 16.50 —
„Barbara — imię, tradycja, przy-
sławia”; 17 — „Sztvgar w snódni-
cy” — rep. filmowy o kobiecej
inżynierce w kopalni „Bobrek”;
17.15 — „Nasz dzień powszedni”;
17.30 — Artysty dnia świątecznego
— reportaż z Klubu Górników-mala-
rzy z kopalni „Wieżorek”; 17.40 —
„Górnicy — Zabrze” — miniatu-
ra filmowa; 17.45 — „Nie srebro
nie złoto” — program o polskiej
miedzi; 18.15 „Wykute z węgla”
(o twórczości górnika-rzeźbiarza);
18.25 — „Ludzie i miliardy” — rep.
filmowy z budowy kopalni „Pnió-
wek”; 18.45 — Kurs podstawowy
jęz. angielskiego. I. 9; 19.15 — „Wie-
liczka” — miniatura filmowa; 19.20
Dobranoc (kolor); 19.30 — Dziennik
(kolor); 20.15 — „Górnicy re-
wia”; 21.05 — Kopalnia na eks-
port — rep. filmowy; 21.20 — 24
godz. — rep. filmowy; 21.30 — „Par-
w” — Warszawa — bez wizy” — kome-
dia filmowa prod. polskiej; 23.05 —
Język niemiecki, powt. I. 7.